

DEN NORSKE KIRKE

Stavanger bispedømmeråd

Stavanger bispedømmeråd 2017-2019

Møtedato: 19.10.2018

Saksliste

Godkjenning av innkalling og saksliste

34/18 Møteinnkalling Stavanger bispedømmeråd 2017-2019 19.10.2018	3
---	---

Saker til behandling

35/18 Tertialrapport 2. tertial 2018	5
36/18 Svar på høring om ny fordelingsnøkkel for prestatjenesten	8
37/18 Oppnevning av valgråd for bispedømmerådsvalget 2019	43
38/18 Anmodning om delegasjon av myndighet til å tilsette sokneprest i Karmøy prosti med Torvastad sokn som tjenestested	45
39/18 Nominasjon av bispekandidater	46

Filene ble ikke funnet. De er enten slettet, eller sjekket ut.

DEN NORSKE KIRKE

Stavanger bispedømmeråd

MØTEINNKALLING

Stavanger bispedømmeråd 2017-2019

Dato: 19.10.2018 kl. 9:30
Sted: Stavanger bispedømmekontor, Lagårdsveien
44, Stavanger
Arkivsak: 17/01934
Arkivkode: 421

Mulige forfall meldes snarest.

SAKSLISTE

Godkjenning av innkalling og saksliste

Saker til behandling

- [34/18](#) Tertialrapport 2. tertial 2018
- [35/18](#) Svar på høring om ny fordelingsnøkkel for prestatjenesten
- [36/18](#) Oppnevning av valgråd for bispedømmerådvalget 2019
- [37/18](#) Anmodning om delegasjon av myndighet til å tilsette sokneprest i Karmøy prosti med Torvastad sokn som tjenestested
- [38/18](#) Nominasjon av bispekandidater
- *Unntatt offentlighet*

Marie Klakegg Grastveit
Leder

DEN NORSKE KIRKE

Stavanger bispedømmeråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Øyvind Berntsen	121	18/00140-9	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
	Stavanger bispedømmeråd 2017-2019	19.10.2018

Terialrapport 2. tertial 2018

Saksorientering

Stavanger bispedømmeråd er fra Kirkerådet for 2018 samlet tildelt kr 147 463 000. Av dette er kr 46 439 000 tilskuddsmidler som deles ut til menigheter/fellesråd til trosopplæring, stillinger innenfor diakoni og undervisning samt til kirkemusikk. I tildelingen fra Kirkerådet inngår overført mindreforbruk fra tidligere år samt tilskudd fra Opplysningsvesenets fond (OVF).

Pensjonskostnader belastes sentralt og er tatt ut av tildelingen til bispedømmerådene.

Kostnader i forbindelse med årets lønnsoppgjør påløper i siste tertial 2018, og kompenseres i sin helhet ved økt tildeling fra Kirkerådet.

På grunn av periodiseringsforskjeller vil ikke periodisert budsjett samsvare tilsvarende med regnskapstall. Det er derfor mest hensiktsmessig å vise til gjennomarbeidet prognose for å avdekke avvik mellom årsbudsjett og forventet årsresultat.

I årsbudsjett og prognose er det ikke innarbeidet kostnader vedrørende skifte av biskop. Det vises ellers til forklaringer gitt til enkelte poster i regnskapsoppstillingen.

Tertialrapport - 2 tertial 2018					
Stavanger bispedømmeråd					
Driftsrapport - uten tilskudd	Faktisk	Budsjett	Årsbudsjett	Prognose	Note
31xx - Salgsinntekt avgiftsfri (varer og tjenester)	-421 994			-421 994	1
34xx - Tilskudd fra stat, fylker, kommuner, stiftelse samt gaveinntekter	-119 926	-266 664	-300 000	-119 926	2
3xxx - Andre inntekter	-313 439			-313 439	3
Sum inntekter	-855 359	-266 664	-300 000	-855 359	
500x - Faste stillinger (inkl. tillegg mm)	47 988 474	46 922 127	74 709 709	76 668 476	4
5005 - Diverse tillegg	1 132 600	1 746 064	2 619 096	1 732 599	
51xx - Midlertidige stillinger, ekstrahjelp, honorarer mm	1 366 881	1 101 992	1 653 000	2 166 882	
53xx - Gruppeliv, honorarer og annen oppgavepliktig godtgjørelse	422 733	385 328	578 000	615 406	
540x - Arbeidsgiveravgift	6 935 122	6 973 096	11 099 549	11 061 575	
58xx - Refusjon sykepenger, fødeselspenger mv	-1 637 477			-1 637 477	4
5999 - Refusjon lønnskostnader	-1 726 699	-2 103 928	-3 155 900	-2 778 671	5
59xx - Andre personalkostn (gaver, forsikring, tjenestedrakt mm)	382 700	933 320	1 400 000	822 380	6
Sum Lønn og godtgjørelser	54 864 334	55 957 999	88 903 454	88 651 170	
60xx - Avskrivninger	74 728	76 000	114 000	112 728	
6291 - Brenselstilskudd		33 336	50 000	16 664	
63xx - Leie lokaler, strøm, renhold mm	1 163 875	1 553 328	2 330 000	1 956 548	7
64xx - Leie maskiner, inventar, datautstyr, transportmidler mv	56 269	93 000	139 500	102 771	
65xx - Inventar, driftsmateriale, datautstyr, programvare, rekvisita mv	273 086	196 664	295 000	301 086	8
66xx - Reparasjon og vedlikehold bygninger og utstyr	15 416			15 416	
67xx - Honorar rådgivning, regnskap, revisjon og kjøp div. tjenester	11 514			11 514	
6790 - Kjøp av andre fremmede tjenester	629 157	216 664	325 000	909 157	4
6796 - Flytting	43 704	133 336	200 000	110 368	
6797 - Annen bistand	1 125 000	833 336	1 250 000	1 125 000	9
68xx - Kontorrekvisita, trykksaker, aviser, bøker, annonser mm	162 848	179 672	269 500	252 677	
68xx - Møter, kurs og seminarer mm	848 172	3 027 032	4 540 546	4 756 273	10
69xx - Telefon, porto mv	53 617	54 664	82 000	80 953	
Sum andre driftskostnader (drift og mindre anskaffelser)	4 457 386	6 397 032	9 595 546	9 751 155	
71xx - Bilgodtgjørelse, diett, reiser mm	1 597 824	1 801 336	2 702 000	2 498 490	11
73xx - Reklamekostnad og representasjon	4 000			4 000	
74xx - Medlemskontingent og gaver	15 012	15 336	23 000	22 676	
77xx - Annen kostnad	8 325	66 664	100 000	48 726	
Sum andre driftskostnader (reise, reklame, forsikring mm)	1 625 161	1 883 336	2 825 000	2 573 892	
8xxx - Finansinntekter/kostnader, overføringer mv	-398			107	
Sum Finanskostnader og overføringer	-398	0	0	107	
Sum drift	60 091 124	63 971 703	101 024 000	100 120 965	
Prognostisert mindreforbruk drift				903 035	
Vedtatt budsjett for tilskudd til trosopplæring, diakoni, undervisning og kirkemusikk utgjør kr 46 439 000, og forventes å bli utbetalt i sin helhet i løpet av året.					

Note	Forklaring
1	Salgsinntekter gjelder ikke-budsjetterte fakturerbare tjenester (utenom prosti vigsler og fakturerbare gravferder), samt deltakeravgift på kurs der kostnaden fremkommer under driftskostnader (kto 68xx - Møter, kurs og seminarer mm).
2	Budsjetterte inntekter gjelder OVF-tilskudd til interne prosjekter i Stavanger bispedømme (Ungdom + SMM). Bokført inntekt gjelder plentilskudd fra OVF samt tilskudd fra Stiftelsen Stavanger bispedømme.
3	Pga endrede rutiner for regnskapsføring internt i rettssubjektet Den norske kirke, bokføres OVF-tilskudd til interne prosjekter i Stavanger bispedømme (Ungdom + SMM) på denne posten. I tillegg er det bokført et mindre tilskudd fra Tunsberg bispedømme til kurs i forbindelse med gravplassforvaltning.
4	Lønnsutgifter for faste stillinger fratrukket NAV-refusjoner (sykepengerefusjon/fødselspenger) er ved utgangen av 2.tertial noe lavere enn budsjettert. Dette på tross av at samtlige stillinger er fullbudsjettert. Faktiske lønnsutgifter er ved utgangen av 2.tertial noe høyere enn periodisert budsjett, og skyldes at enkelte innleide vikarer bokføres på denne posten. I tillegg er diverse vikarutgifter ført på kto 6790 - Kjøp av andre fremmede tjenester.
5	Refusjon lønnskostnader er relatert til samarbeidsstillinger der bispedømmerådet fakturerer eksterne samarbeidspartnere (menigheter/fellesråd). Prognostisert inntekt er noe lavere enn årets budsjett og skyldes at enkelte avtaler er terminert i løpet av året.
6	Andre personalkostnader er prognostisert lavere enn årets budsjett.
7	Leie lokaler og strøm mm synes å bli noe lavere enn budsjettert for året.
8	Oppjustering av teknisk utstyr i møterommene på bispedømmekontoret er utgiftsført tilnærmet i henhold til årets budsjett.
9	Annen bistand gjelder tilskudd til prostesekretærfunksjonen i prostiene. Prognostisert innsparing i forhold til budsjett er relatert til redusert tilskudd til et prosti hvor det har vært vakanse i prostesekretærstillingen.
10	I samlet prognose for året er det innarbeidet overføring av midler til 2019 (deler av mindreforbruk tidligere år avsatt til ungdomsprosjekt og studietur).
11	Det kan synes som nytt reglement vedrørende dekning av prestenes tjenestereiser medfører at årets kostnader blir noe lavere enn budsjettert.

Forslag til vedtak

Regnskapsrapport pr 31.08.2018 tas til orientering.

DEN NORSKE KIRKE

Stavanger bispedømmeråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Geir Skårland	110	18/04046-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
38/18	Stavanger bispedømmeråd 2017-2019	19.10.2018

Svar på høring om ny fordelingsnøkkel for prestedtjenesten

Vedlegg:

Rapport fra fordelingsprosjektet endelig versjon 31.08
 Høring om ny fordelingsnøkkel mellom bispedømmerådene
 Høringsspørsmål 1

Saksorientering

Innledning

Bispedømmerådet har mottatt forslag til ny nasjonal fordelingsnøkkel for ressurser til menighetsprestedtjeneste til høring. Ressurser til prestedtjeneste er den klart største delen av bispedømmerådets budsjett. Prestedtjenesten er sentral for biskopen og bispedømmerådets virksomhet. Siden fordelingsnøkkelen vil påvirke ressurstilgangen for prestedtjenesten i bispedømmene, er dette derfor en svært viktig høring, både for Stavanger bispedømmeråd og kirken nasjonalt.

Høringsdokumentene beskriver historikk, bakgrunn og forslag til løsninger. I saksframlegget gis det ytterligere bakgrunnsinformasjon, vurderinger av forslagene og forslag til svar på høringen.

Først kommenteres forslaget generelt. Så blir noen aktuelle sider ved forslaget drøftet. Til slutt i saksframlegget kommer forslagstekst til svar på høringsspørsmålene. For å få fram hvilke sider ved forslaget bispedømmerådet kan gi sin tilslutning til og hva som bør vurderes endret, vil det også være naturlig at saksframlegget følger høringssvarene som et vedlegg, til utdyping av svarene på de konkrete spørsmålene.

Generelle kommentarer til høringen.

Stavanger bispedømmeråd har i snart ti år fordelt ressurser til menighetsprestedtjeneste gjennom en fordelingsnøkkel som har mange fellestrekk med den Kirkerådet nå foreslår nasjonalt. Stort sett har fordelingsnøkkelen regionalt blitt kalt «ressursmodellen». Ressursmodellen ble i sin tid utarbeidet av en partssammensatt arbeidsgruppe. Den har vært på høring blant prester og proster og er vedtatt i bispedømmerådet.

Ressursmodellen har fungert godt. Selv om en modell alltid vil være en forenkling av virkeligheten, har den vært et godt styringsredskap. Den har bidratt til ryddige og forutsigbare

ressursfordelingsprosesser. Den har skapt realistiske forventninger i menighetene og større samsvar mellom mengden oppgaver og tilgjengelig presteressurs i prostiene. Gjennom bruken har ressursmodellen vist seg å samsvare godt med prestenes arbeidsvirkelighet. Det har bidratt til å gi ressursfordelingen i bispedømmet legitimitet.

Trolig vil en vellykket nasjonal fordelingsnøkkel kunne fungere på samme måte. Dersom den bygger på et grunnlag som samsvarer med behovene og oppgavene i prestatjenesten, vil den kunne utjevne uheldige forskjeller i ressurstilgang mellom bispedømmene. Det vil være positivt både i forhold til kirkens virksomhet og i et arbeidsmiljøperspektiv. Det er sunt å fordele ressurser på en måte som er transparent, forutsigbar og metodisk skjermet for uheldig påvirkning fra lokale eller regionale særinteresser.

Kirken har altså mye å vinne på å komme fram til en god fordelingsnøkkel. Forslaget i høringen viser at dette målet er det mulig å nå. Stavanger bispedømmeråds hovedkonklusjon bør derfor være at fordelingsprosjektet er viktig. Det har kommet langt nok til at det kan danne grunnlag for fordeling av ressurser til menighetsprestatjeneste.

Samtidig, siden prosjektet er så viktig og handler om store beløp og sentrale forhold for alle bispedømmer, er det også av stor betydning at fordelingsnøkkelen i størst mulig grad blir god. Det er umulig å få en fordelingsnøkkel som er helt presis. Det må, slik høringsnotatet sier, være gjennomførbart å innhente og vedlikeholde datagrunnlag og beregninger.

Samtidig må nøkkelen være god nok til å kunne oppnå legitimitet nasjonalt. Den må kunne framstå som upartisk overfor bispedømmenes regionale særinteresser og svare til realitetene i prestatjenesten, slik at den ikke skaper uønskede og utilsiktede forskjeller som gir uheldige utslag i menighetenes liv. Kort sagt må samme forhold telle likt i alle bispedømmer. Vektingen av ulike sider ved prestatjenesten må samsvare med realitetene i prestatjenesten og, i den grad ressurstildelingen er fleksibel, med ønskene for denne.

Høringen er derfor viktig som kvalitetssikring. Det er snakk om nyetablering av et redskap som vil få stor betydning. Denne høringen er bispedømmerådenes beste mulighet til å stille spørsmål som eventuelt kan bidra til at fordelingsnøkkelen fungerer enda bedre.

Positive trekk ved forslaget til fordelingsnøkkel

Siden forslaget til høringsvar vil stille noen spørsmål ved enkeltheter i modellen, er det viktig å samtidig peke på at hovedlinjer og mange detaljer i forslaget støttes.

Nøkkelen bygger på hovedoppgaver i prestatjenesten slik de er beskrevet i tjenesteordningen og fungerer i praksis. Disse oppgavene er målbare og tilstrekkelig like til at de er sammenliknbare fra sted til sted. I nøkkelen vektet de på en måte som i hovedsak oppleves å samsvare med prestatjenesten slik den framstår.

Nøkkelen har også funnet gjennomførbare måter å beskrive og sammenlikne konsekvensen av forskjeller i reisetid og geografi. Til forskjell fra tidligere modeller har den også tatt utgangspunkt i antall kirker prestene betjener, noe som i hovedsak virker et velfungerende grep, som gjør beskrivelsen av antall enheter prestene betjener uavhengig av valgt soknestructur. Beskrivelsen av tidsbruk til ulike oppgaver ser i hovedsak ut til å treffe gode og hensiktsmessige gjennomsnitt, som verken blir for stramme i forhold til reelle behov eller gir signaler om urimelig høy tidsbruk.

I stort virker derfor forslaget til fordelingsnøkkel allerede godt nok til å kunne brukes. Det er ikke behov for å se etter annen metodikk eller vesentlig nytt grunnlagsarbeid.

Muligheter for forbedring?

Det kan likevel stilles noen spørsmål til forslaget. Det er så store beløp som skal fordeles at det ikke skal mye til at det blir hensiktsmessig å kvalitetssikre fordelingsnøkkelen, dersom dette ikke medfører et urealistisk administrativt arbeid.

Det største spørsmålet vil handle om den generelle vektingen av ulike elementer i modellen. Denne vektingen er dels en beskrivelse av dagens situasjon og dels en ramme for hvordan en ønsker ressursbruken i prestetjenesten skal være. Rammen må også forholde seg til hva som er mulig ut over oppgaver som ligger fast, men gjennom en fordelingsnøkkel kan det gis signaler om hvordan gjennomsnittlig ressursbruk bør se ut.

Ellers kan også utformingen av beregningen for noen av de enkelte variablene vurderes. Det gjelder særlig gudstjenester, konfirmanter og storbyutfordringer.

Kvalitetssikring av vektingen i fordelingsnøkkelen

Fordelingsnøkkelen består av et sett med variabler som kartlegges hver for seg, men som så vektet prosentvis opp mot hverandre. Denne vektingen gir stort utslag for fordelingsnøkkelen.

Pr. i dag er dette basert dels på kunnskap fra rapporter, dels på anslag over tidsbruk i prestetjenesten og dels på skjønnsmessige vurderinger av hvordan virkeligheten er eller bør styres i retning av å være.

Det er ikke til å komme bort fra at en slik vekting er nødvendig. Uten dette grepet vil det ikke være mulig å se de ulike delene av prestetjenesten sammen og i forhold til hverandre. Alternativet, å gjette eller ta tradisjonen for gitt i forhold til hvordan fordelingen bør være, er ikke bedre. Utfordringen er samtidig at en slik vekting nå skal etableres for første gang.

Siden det er såpass store midler som skal fordeles, til sentrale oppgaver i kirken, vil det være viktig å finne et forsvarlig grunnlag for vektingen. Vektingen bør i størst mulig grad treffe prestetjenesten på en måte prestene kjenner seg igjen i og kirkens strategiske ledere kan stå inne for.

Det kan vurderes om vektingen mellom ulike oppgaver og tidsbruk på gudstjenester, kirkelige handlinger og konfirmasjon burde vært undersøkt direkte med prestene, gjennom en spørreundersøkelse. Gjennom å undersøke den faktiske tidsbruken i prestetjenesten, eller hva prestene tenker er realistisk og gjennomsnittlig tidsbruk på ulike oppgaver, kunne en fått en noe mer solid grunnlag for vektingen.

I tidligere faser av utredningsarbeidet har det meste av arbeidet blitt utført av en person eller en liten gruppe av personer, og en har verken hatt mandat eller mulighet til å gjøre undersøkelser av denne typen. Men når Kirkerådet nå eier prosjektet, har en mulighet til å hente inn slike opplysninger, i god tid før fordelingsnøkkelen skal vedtas og tas i bruk.

Det vil ikke være behov for en undersøkelse på forskningsnivå. Det vil være nok med en undersøkelse med entydige og hensiktsmessige spørsmål om timeanslagene og vektingen i modellen, tilpasset fordelingsprosjektet. Det vil være en fordel å spørre mange prester, for å få et bredt og representativt datagrunnlag, men dersom en ber om svar i form av tall, vil det være lett å samle dataene og klargjøre dem for bruk.

Det er mulig å bestemme seg for å følge den foreslåtte vektingen. Intuitivt virker den fornuftig. Samtidig vil en kvalitetssikring kunne forebygge uønskede skjevheter, øke presisjonsnivået på en god måte og gi fordelingsnøkkelen større legitimitet.

Gudstjenester

Forslaget til fordelingsnøkkel kan også vurderes nøyere på noen enkeltpunkter. For det første kan det vurderes en annen innretning på vektingen av gudstjenester. Den foreslåtte løsningen skaper to utfordringer.

Forordnede gudstjenester og ressurstildeling

I dag er antall gudstjenester på søn- og helligdager en avhengig variabel. For fordelingsnøkkelen vil det være viktig at variablene ikke kan brukes til å påvirke hvor mye ressurser man får, på en måte som ikke er tilsiktet.

I forslaget teller gudstjenester med på to måter, skilt ut som «gudstjenester på søn- og helligdager» og «andre gudstjenester».

En stor del av gudstjenestene på søn- og helligdager følger biskopens forordning. Samtidig omfatter denne delen av årsstatistikken også tilleggsgudstjenester på søn- og helligdager, på institusjoner, for særlige målgrupper eller med særskilt profil.

Både biskopens forordning og antall tilleggsgudstjenester er avhengig av ressursituasjonen, i bispedømmet og i menighetene. For eksempel har biskopen i Stavanger og proster i Stavanger bispedømme redusert antall gudstjenester på søn- og helligdager flere steder, for å tilpasse seg en utfordrende ressursituasjon. Det er også forskjeller mellom hvor mange gudstjenester biskopene i ulike bispedømmer forordner, i sokn som i forhold til beliggenhet, størrelse eller oppslutning ytre sett er like.

I fordelingsnøkkel kan det altså oppstå en uheldig sirkelreferanse, fordi tildeling av ressurser vil basere seg på variabler som er avhengige av den eksisterende ressurstildelingen. Å tildele ressurser på denne måten vil gjøre det økonomisk fornuftig å forordne og holde mange gudstjenester, uavhengig av hvor stort behovet for disse gudstjenestene er.

For å løse dette dilemmaet foreslo «Vi deler prester» å basere gudstjenesteberegningene på antall gudstjenestesteder i soknet og et anslått medlemstall pr. gudstjenestested. Dermed vil gudstjenesteberegningen bli basert på demografiske forhold, ikke valgt forordningspolitikk.

Det vil være et administrativt prosjekt å kartlegge gudstjenestesteder, men det er ikke uoverkommelig. Fordelingsprosjektet har alt kartlagt antall kirker. Det er heller ikke behov for presise medlemstall pr. gudstjenestested, fordelingen mellom medlemmer på ulike gudstjenestesteder i soknene kan avrundes til nærmeste 500 og baseres på skjønn.

Bispedømmene vil uansett kunne ha nytte av slike oversikter til eget forordningsarbeid og burde kunne innhente og levere disse dataene, særlig dersom det er viktig for en fordelingsnøkkel at de kommer på plass.

Ved å gjøre dette vil en få en fordelingsnøkkel som ikke lar seg påvirke gjennom regionale eller lokale valg av gudstjenestefrekvens. Tallene blir sammenliknbare mellom bispedømmene i større grad og ressurstildelingen vil ikke videreføre eksisterende forskjeller som har gitt seg utslag i ulik gudstjenestefrekvens. Å fokusere på gudstjenesteforordningen vil også ta bort andre gudstjenester som tilfeldigvis holdes på en søn- eller helligdag, men snarere hører med til det selvalgte og fleksible menighetsarbeidet.

Biskopene ville fortsatt kunne praktisere sin myndighet til å forordne gudstjenester ut fra teologiske, lokale eller strategiske behov, men en vil unngå en uheldig sirkeleffekt mellom forordning og ressurstilgang, fordi det siste ville vært basert på mer objektive størrelser, noe som er en av viktige gevinstene med å ha en fordelingsnøkkel.

Andre gudstjenester

Det kan også stilles spørsmål ved om «andre gudstjenester» bør vektes slik det er foreslått.

I årsstatistikken omfatter «Andre gudstjenester» en rekke ulike gudstjenester. En del av disse er små samlinger for grupper av medarbeidere, for eksempel knyttet til samlinger for ansatte. En del er gudstjenester på institusjoner. Noen er spesielle gudstjenester for ulike målgrupper eller ved spesielle anledninger.

I forslaget er forberedelse og gjennomføring av slike gudstjenester anslått til fem timer. Det virker urealistisk høyt i forhold til hva slags gudstjenester dette ofte er snakk om. Både mindre, liturgiske samlinger med nattverd og gudstjenester på institusjon bør forberedes og gjennomføres betydelig raskere enn dette.

Gudstjenester ved særlige anledninger og for særlige målgrupper kan ta lengre tid, men omfanget av disse pr. menighet vil avhenge av lokale tradisjoner, prestenes interesser og ressurs situasjonen i soknet på en måte som gjør at denne variabelen ikke vil være sammenliknbar mellom sokn på en tilstrekkelig måte.

Fordelingsnøkkelen kan med fordel skille mellom faste oppgaver og behov, i motsetning til valgt aktivitet. Det første gir grunnlag for ressurstildeling, mens det andre er en avhengig variabel og ikke kan legges til grunn på samme måte. Menighetene bør få sammenliknbare ressurser knyttet til ytre oppgaver og behov – og dermed også liknende ressurser til å møte andre lokale behov med de ressursene som gjenstår når faste oppgaver er løst.

Antall andre gudstjenester er det mest naturlig å plassere i den fleksible delen av prestetjenesten og se i sammenheng med antall enheter eller medlemmer i soknet. Fordelingsnøkkelen vil fungere bedre hvis andre gudstjenester ikke er en del av det generelle ressursberegningsgrunnlaget.

Konfirmanter

Det kan også stilles spørsmål til forslaget beregningen av tidsbruk til konfirmantundervisning.

Som så mye annet menighetsarbeid, kjennetegnes konfirmantarbeid av at tidsbruken ikke er proporsjonal med antall konfirmanter. Å forberede en konfirmanttime kan ta like lang tid, enten det er 15 eller 50 konfirmanter som skal delta i undervisningen. Å lage et pedagogisk opplegg om dagens tema er nødvendig uansett. Samtidig krever det et noe rikere aktivitetstilbud, flere grupper og noe mer administrasjon å ha flere konfirmanter. Noe av tidsbruken vil derfor relatere seg til hvor mange konfirmantkull som skal ha undervisning og noe til hvor store disse kullene er. Noe tid går til administrasjon, noe til forberedelser og noe til gjennomføring.

En halv time til forberedelse av hver konfirmanttime, slik forslaget legger opp til, høres både urealistisk og uforsvarlig ut. Da er det knapt tid til mer enn at presten er på plass et kvarter før konfirmantene kommer og sier takk, for i dag, rydder stoler og samler inn papirer etterpå. Å organisere og lage et variert, pedagogisk opplegg om kristen tro for konfirmanter krever mer enn en halvtime, selv med undervisningsmateriell i bunn.

Tidligere har det vært regnet med tre forberedelsestimer pr. undervisningstime, og for å ta høyde for både konfirmantadministrasjon, leirplanlegging og pedagogiske forberedelser, så ligger nok dette nærmere enn den tidsbruken det aktuelle forslaget anslår. Prester som har konfirmantansvar bruker nok minst en halv dag i uken på dette, og i katekestillinger utgjør konfirmantarbeidet i soknene mye mer enn 10 % av stillingene.

«Vi deler prester» gjorde i sin tid en noe mer detaljert beregning av ressursbruk på konfirmanter. Denne er det noe mer arbeid knyttet til å sette opp, men når det først er gjort, er det bare å fylle inn konfirmanttallene, så skjer beregningene automatisk. Dersom man ikke ønsker å gjøre denne beregningen like presis som i «Vi deler prester», vil det være mulig å si at 50 % av nøkkelens ressurser til konfirmantarbeid deles ut ut fra antall kirker eller sokn i bispedømmet, mens 50 % deles ut på bakgrunn av antall konfirmanter.

Dessuten har det stor betydning for ressursbruk og ressurstilgang på dette området om bispedømmet, prostiet eller menigheten mottar tilskudd via bispedømmerådet til kirkelig undervisning.

Det vil være praktisk og prinsipielt vanskelig å ta hensyn til ressurser fra kirkelig fellesråd eller andre kilder, men tilskuddene fra Kirkerådet ligger det til Kirkerådet å styre og fordele. Å ikke ta hensyn til hvordan disse står i forhold til behovet vil føre til skjevheter. Den ryddigste og enkleste løsningen på dette er likevel å foreløpig forutsette likhet mellom bispedømmene på dette området, men snarlig se på fordelingen av disse midlene som en egen sak.

Storbyutfordringer

Kirkerådet foreslår også å reservere 10 % av ressursene til menighetsprestedtjeneste til å møte utfordringer relatert til fattigdom, under overskriften «storbyutfordringer».

I et vedlegg til rapporten beskrives disse utfordringene. Her finnes det gode argumenter for å være en inkluderende kirke, satse på diakoni og til å ta tak i fattigdom som samfunnsutfordring. Det er likevel uklart hvordan dette henger sammen med ressurser til prestedtjeneste.

Det er ikke en uttrykt, eksplisitt del av dagens tjenesteordning for menighetsprester å arbeide politisk eller praktisk diakonalt rettet mot fattigdom. Det er heller ikke en tydelig del av prestedtjenesten slik den i dag framstår i praksis. Selv om fattigdom er en aktuell utfordring og det kirkelige engasjementet i møte med dette kan forankres teologisk, må det være relevant som konkrete og sentrale oppgaver for prestedtjenesten for å skulle gi utslag ressursmessig. At menigheten generelt skal være en åpen arena og ha som verdi å inkludere alle gir ikke utslag før det blir til tiltak som kommer til uttrykk i prestens arbeidsplan. Slik er det ikke i prestedtjenesten i dag.

Det virker derfor prematurt å skille ut dette. Det kan hende levekårsindeksen er en indikator som matcher noen av de demografiske og sosiologiske utfordringene storbyene har, men det er heller ikke sikkert. Kirkemøtet kan gjerne vurdere sterkere kirkelig innsats mot fattigdom, men det bør ikke skje ved å sette av 10 % av de nasjonale presteressursene til dette gjennom arbeidet med en fordelingsnøkkel.

Den kirkelige statistikken viser at det er i byene kirken har lavest prosentvis oppslutning om sine tilbud, både gudstjenester, kirkelige handlinger, trosopplæring og menighetsarbeid. Det betyr at det finnes mange mennesker i byene som kirken ikke når. Det er en utfordring kirken må prioritere framover. Men det vil være både enklere og mer treffende å bruke medlemstall eller innbyggertall som grunnlag for det enn levekårsindeksen, som neppe er egnet til det den er tenkt brukt som.

Dersom en ønsker å vekte storbyenes behov tyngre i fordelingsnøkkelen, bør dette heller skje gjennom å vekte medlemstall eller innbyggertall høyere. Det er et direkte uttrykk for storbyutfordringene og relevant for prestedtjenesten gjennom at målgruppa og antall potensielle og reelle deltakere på ulike områder i menighetsarbeidet er stort, slik at det kan være behov for flere tiltak og mer arbeid pr. tiltak for å nå samme andel mennesker som i mindre lokalsamfunn.

Svar på hørings spørsmål

1: Er det sider ved arbeidet med fordelingsnøkler og kirkemøtesakene i sak KM 18/16 og sak KM 7/17 som burde vært fulgt opp på en annen måte?

Dette hørings spørsmålet åpner for svar på to ting. For det første åpner det for å gi tilbakemelding på prosessen. Dessuten kan det spørsmålet allerede her åpne for synspunkter på forslagene.

Forberedelsene har gitt grunnlag for å sende ut den aktuelle høringen. Den viser at det er mulig å få til en fordelingsnøkkel for prestedtjenesten. Metodisk og i mange enkeltheter kan forslaget legges til grunn for en endelig fordelingsnøkkel.

Det er positivt at arbeidet har funnet sted i gjensidig forståelse mellom bispedømmerådene og Kirkerådet. Ut over dette er det ikke behov for å gå dypere inn i evaluering av prosessen til nå, annet enn å takke fordelingsprosjektet for godt arbeid som har ledet fram til et konstruktivt resultat.

2: Mener høringsinstansene at forventningene til en ny fordelingsmodell er tilfredsstillende ivaretatt i forslaget?

Stavanger bispedømmeråd har valgt å kommentere forslaget helhetlig i saksframlegget som følger svaret på hørings spørsmålene.

Stavanger bispedømmeråd mener at det viktigste nå er å få en fordelingsnøkkel på plass. Forslaget viser at det finnes statistiske beskrivelser av prestatjenesten som er sammenliknbare på tvers av bispedømmene. Disse treffer sentrale forhold ved prestatjenesten. De gir et godt grunnlag for en ressursfordeling som ikke er basert på tradisjoner eller antakelser, men på en dekkende og balansert beskrivelse av oppgavene i prestatjenesten.

Utfordringen er å finne en nøkkel med et hensiktsmessig presisjonsnivå i forhold til virkeligheten. Nøkkelen må være mulig å etablere og vedlikeholde med en forsvarlig og hensiktsmessig bruk av administrative ressurser. Samtidig tilsier nøkkelen betydning at det er nødvendig å bruke ressurser på å etablere en nøkkel med god kvalitet i forhold til behovet. Dersom uheldige utslag kan unngås, vil det være verdt en innsats.

Den foreslåtte fordelingsnøkkelen er tilstrekkelig til å kunne danne grunnlag for en fordeling av ressurser mellom bispedømmene. I saksframlegget har Stavanger bispedømmeråd likevel pekt på konkrete forbedringsmuligheter, som kan bidra til at nøkkelen treffer prestatjenesten mer presist og blir mindre sårbar for påvirkning og feil, uten at dette koster et uoverkommelig eller uhensiktsmessig stort administrativt arbeid. Disse forslagene bør vurderes og eventuelt innarbeides før saken fremmes for Kirkemøtet.

3: Mener høringsinstansene at de parameterne som er benyttet og vektingen av disse samsvarer med prestenes tjeneste og derfor kan brukes til å fordele budsjettmidler til menighetsprestatjeneste?

Medlemstall, antall kirker, antall forordnede gudstjenester, dåp, vigsel, gravferd, antall konfirmanter og reisetid er nødvendige og treffende parametre. Balansen mellom gudstjenester, dåp, vigsel og gravferd er god.

Ved bruk av timetall pr. oppgave som fellesnevner for gudstjenester og kirkelige handlinger lykkes nøkkelen med å finne en fellesnevner for oppgaveløsning og reisetid. Dette er en faglig forsvarlig og intuitivt forståelig måte å bygge opp fordelingsnøkkelen på.

Skillet mellom en seksjon som er oppgaverelatert og en som er relatert til antall kirker og medlemmer (demografi og struktur) er også gjort på en måte som vil fungere.

Ut fra vurderingene ovenfor, vil det likevel være hensiktsmessig å kvalitetssikre vektingen mellom oppgavebaserte variabler og demografi og struktur. Denne vektingen gir stort utslag i modellen og det er viktig at den baserer seg på hvordan den reelle balansen mellom faste oppgaver, rådsarbeid og annet kirkelig arbeid er i dag.

Pr. i dag er også tidsbruken på gudstjenester og kirkelige handlinger et anslag, som baserer seg på lønnsatser i vikaravtalen. Dette er en brukbar måte å vekte variablene på, men det vil styrke nøkkelen å gjøre noen enkle, kvantitative undersøkelser om tidsbruken i prestatjenesten.

«Andre gudstjenester» bør ligge utenfor fordelingsnøkkelen horisont. Det er en kategori som omfatter svært ulike typer gudstjenester, som det også er vanskelig å beregne tidsbruk i forhold til. I for stor grad er det tilfeldige forskjeller mellom soknene på i hvilken grad de arrangerer gudstjenester utenom hovedgudstjenestene. Derfor bør ressurser til dette heller ses i sammenheng med de ressursene som fordeles på bakgrunn av antall medlemmer og antall kirker.

Argumentasjonen for å vekte oppgaver i møte med storbyutfordringer, konkretisert i levkårsindeksen, som 10 prosent av menighetsprestatjeneste, er ikke overbevisende. Disse utfordringene er snarere diakonale enn innenfor kjerneoppgavene i tjenesteordningen for menighetsprester. Levkårsindeksen er ikke dekkende i forhold til intensjonen om å fokusere på storbyutfordringer. Denne intensjonen vil trolig kunne ivaretas bedre gjennom å vekte medlemstall høyere, vekte antall ikke-medlemmer ut fra kirkens misjonsoppdrag eller samfunnsbyggende rolle, eller ta ut en begrenset del av midlene som skal fordeles og reservere dem for utvalgte strategiske satsinger, for eksempel storbyutfordringer.

En bør være varsom med å reservere for store deler av ressursen til slike utfordringer, fordi det vil øke presset på den ordinære menighetsprestedtjenesten og ta bort ressurser fra soknene. Samtidig bør det i budsjettet være et visst rom for strategiske satsinger og for å møte felleskirkelige eller spesielle lokale utfordringer, som det er naturlig at prestedtjenesten kan bidra i forhold til.

Beregningene av ressurser til konfirmantarbeid bør ses på igjen, for å sikre samsvar med den faktiske tidsbruken i prestedtjenesten. Dersom ressurser til dette nedprioriteres gjennom en stram ressurstildeling, vil det gå ut over kirkens satsing på ungdom og legge press på en del av prestedtjenesten som det både strategisk og personalmessig er viktig å tildele nok ressurser.

4. Bør det utarbeides en fordelingsnøkkel også for spesialprestedtjenesten?

Spesialprestedtjenesten er oversiktlig nok til at det vil være tilstrekkelig å lage en oversikt over antall spesialprester i bispedømmene i dag, hvilke institusjoner som finnes i bispedømmene og hvor mange personer som hører til disse.

Det bør lages en slik oversikt. Når den er på plass, vil en kunne se om det er ubalanse mellom satsingen på denne typen prestedtjeneste mellom bispedømmene. En eventuell ubalanse kan både løses gjennom å rette på ubalanse i tildelingene eller internt i det enkelte bispedømmet. Til en viss grad kan det være opp til det enkelte bispedømmet å prioritere mellom ordinær menighetsprestedtjeneste og spesialprestedtjeneste. I hvert fall bør det vurderes i hvilken grad dette skal være en nasjonalt eller regionalt styrt satsing før en går så langt som til å etablere en fast fordelingsnøkkel.

5. Er det behov for andre endringer i prinsippene og fordeling av midler i gruppe 1A, 1B, 2 og 3.

Det er lenge siden nasjonale tildelinger til kateket- og diakontjeneste har vært gjennomgått. Det vil ikke være overraskende om det finnes tilfeldige forskjeller mellom bispedømmene det ikke er demografisk grunnlag for å opprettholde. Kirkerådet kan derfor gjerne sette i gang et arbeid med å se på fordelingen og grunnlaget for den, for midler til kirkelig undervisning og diakoni.

Fordeling av midler til trosopplæring har fra innføringsfasen av vært godt vektet i forhold til antall døpte. Korrigeringer i forhold til kateketstillinger har vært gjort på bispedømmenivå. Det er derfor ikke behov for å se på nye fordelingsnøkler for disse ressursene.

6. Er det tilslutning til konklusjonen i rapporten, med ny fordelingsnøkkel.

Å etablere en fordelingsnøkkel for tilskudd til menighetsprestedtjeneste vil være av stor betydning for bispedømmerådene. Den foreslåtte nøkkelen er tilstrekkelig til å møte dette behovet.

Samtidig finnes det konkrete muligheter til å gjøre nøkkelen bedre. Å gjøre seg bruk av disse vil kunne gjøre nøkkelen mer treffende og solid, og dermed gi grunnlag for en fordeling mellom bispedømmene som samsvarer enda bedre med oppgavene i prestedtjenesten og de demografiske forskjellene mellom bispedømmene.

7. Dersom det blir en ny fordelingsnøkkel, hvor raskt bør den implementeres?

Fordelingsnøkkel avdekker allerede nå forskjeller i tilgangen på prestedtjeneste. Det er viktig å rette opp disse ved første anledning, både av strategiske og personalmessige hensyn.

Et vedtak om å ta nøkkelen i bruk bør skje så raskt fordelingsnøkkel er etablert. Etter dette vil bispedømmerådene måtte gjøre vedtak om hvordan den tilpassede ressursen skal fordeles internt i bispedømmet. Deretter må endringene effektueres, noe som vil medføre nedbemanning noen steder. Anslagsvis vil dette kunne la seg gjøre over en periode på tre år. Dersom det går senere vil det kunne ta noe av det nødvendige trykket bort fra prosessen.

Forslag til vedtak

1. Stavanger bispedømmeråd sender høringssvar i samsvar med forslagene i saksframlegget, med de endringene som framkom i møtet.

DEN NORSKE KIRKE

Rapport fra fordelingsprosjektet

31.08.2018

Tormod Stene Hansen

Innhold

Rapport fra fordelingsprosjektet	1
Forslag fordeling av ressurser til menighetsprestatjenesten.....	3
Bakgrunn for prosjektet – oppdrag og mandat.....	3
Behov for omlegging av fordelingsnøkklene mellom bispedømmene.	6
Tidligere modeller for beregning av ressurser til prestatjenesten.....	8
Forslag til en ny og forenklet modell.....	10
Nærmere om de enkelte kriteriene	10
Aktivitet - Gudstjenester og kirkelige handlinger.....	10
Reisetid.....	11
Enheter som skal betjenes.	11
Medlemstall.....	11
Storbyutfordringer.	11
Særskilte forhold.	13
Sammenstilling av fordelingsmodellen og vekting av kriterier.	15
Beregning av lønn til menighetsprestatjeneste sammenlignet med tildeling og budsjett 2018*	17
Oppsummering.....	19

Forslag fordeling av ressurser til menighetsprestejetjenesten.

Bakgrunn for prosjektet – oppdrag og mandat.

Etter virksomhetsoverdragelsen fra 01.01.2017 gis rettssubjektet Den norske kirke, driftstilskudd fra Staten med hjemmel i Grunnlovens § 16. *Den norske kirke, en evangelisk-luthersk kirke, forblir Norges folkekirke og understøttes som sådan av staten....*

Det er Kirkemøtet som opptre på vegne av rettssubjektet Den norske kirke og som nå har ansvaret for fordeling av driftsmidlene mellom enhetene i rettssubjektet.

I forbindelse med budsjettbehandlingen for 2017 KM-sak 18/2016 hadde komiteen i Kirkemøtet slik merknad:

«Komiteen legger til grunn at det er viktig for virksomhetsoverdragelsen at fordelingsnøkklene mellom bispedømmerådene og fordelingen mellom Kirkerådet, Bispemøtet og bispedømmerådene opprettholdes i 2017. Imidlertid bør fordelingen tas opp til diskusjon etter etableringen av det nye rettssubjektet innen tre år.»

Forslag til endring i fordelingsnøkklene mellom bispedømmerådene har også tidligere vært tema under Kirkemøtet og i sak KM 10/14 ble følgende vedtatt:

«8. Framtidige fordelingsnøkler

Kirkemøtet ber om at det arbeides videre med fordelingsnøkler for ressursfordeling mellom bispedømmene og ber om at det fremmes sak om dette på et senere møte.»

I komiteens innstilling og vedtak i KM sak 5/17 bes Kirkerådet komme med en orientering om prosessen med arbeidet med forslag til endringer:

«Komiteen er opptatt av at arbeidet med justeringer av fordelingsnøkklene i gruppe 1 prioriteres. Endringer kan først gjennomføres når det foreligger en oversikt over ressursituasjonen i det nye rettssubjektet. En slik oversikt vil foreligge når regnskapet for 2017 er avsluttet. Forslaget til endringer bør etter komiteens vurdering utarbeides av en bredt sammensatt gruppe.»

Med dette som utgangspunkt har Kirkerådet engasjert seniorrådgiver Tormod Stene Hansen, til å lede arbeidet med å utvikle en modell for fordeling av driftsmidler mellom Kirkerådet, Bispemøtet og bispedømmerådene.

Hovedmålet for fordelingsprosjektet er formulert slik:

Prosjektet skal bidra til en hensiktsmessig, effektiv og enkel fordeling av budsjettmidler mellom Kirkerådet, bispemøtet og bispedømmene i Den norske kirke. Modellen skal bygge på objektive parametere som fanger opp strukturelle og demografiske endringer over tid. Samtidig skal modellen gi rom for at politiske beslutninger om endringer i fordelingen av ressurser mellom ulike formål, fortsatt skal gjøres av politiske organer.

Delmål

1. Arbeidsgruppen skal gjennomgå forslaget til fordelingsmodell utarbeidet i 2014, med sikte på å belyse styrke, svakheter og sårbarhet ved denne modellen.
2. Ny modell for fordeling av budsjettmidler skal ha hovedvekt på fordeling av ressurser til prestejetjeneste.

3. Modellen skal sikre at hver enkelt parameter på selvstendig grunnlag fanger opp strukturelle og demografiske endringer uten at disse innbyrdes påvirker hverandre.
4. Modellen skal ha enkle og effektive rutiner for innhenting av grunnlagsdata som skal benyttes.
5. Fordelingsmodellen skal gi insentiver til økt aktivitet innenfor de satsingsområdene som er fastsatt av Kirkemøtet.
6. Modellen skal være testet og kvalitetssikret før den tas i bruk.
7. Modellen skal være forankret internt i rettssubjektet.

Kommentarer til delmålene.

1. I 2014 ble det framlagt et forslag til fordelingsmodell for ressurser til prestedtjenesten i rapporten «Vi deler prester. Kirkerådet hadde denne oppe som orienterings sak i 2015 og har bedt Kirkerådet arbeide videre med utforming av modeller for fordeling av presteressurser slik som omtalt i innledningen til denne rapporten. Rapporten «Vi deler prester» er nærmere omtalt i kap. 3, Tidligere modeller for beregning av ressurser til prestedtjenesten.

2. Når en skal fordele ressurser til prestedtjenesten er det naturlig å ta utgangspunkt i prestenes hovedarbeidsoppgaver. Disse er listet opp og beskrevet i tjenesteordning for prester §2:

«Presten skal forvalte Ord og sakrament slik at kristen tro og kristent liv fremmes i menighetene ved å:

- a) holde forordnede gudstjenester og forrette kirkelige handlinger,*
- b) utføre dåps- og konfirmasjonsopplæring,*
- c) utøve sjelesorg og veiledning, gå med dødsbud, reise i soknebud og også ellers besøke syke og*
- d) utføre forkynnerarbeid og i samråd med menighetsrådet annet menighets byggende arbeid.*

Presten skal også utføre andre gjøremål som er eller måtte bli pålagt ved lov eller bestemmelse av Kirkemøtet.

Presten skal forberede ovennevnte gjøremål og sette av nødvendig tid til studium og personlig fornyelse.»

3. Den norske kirke skal være en landsdekkende åpen folkekirke som er tilstede i alle lokalsamfunn. I tillegg til å ha med kriterier som beskriver prestenes oppgaver, er det derfor innarbeidet parametere som ivaretar forskjeller i befolknings- og medlemstall samt avstander og geografiske forskjeller, herunder antallet enheter som den enkelte prest skal betjene.
4. Det er lagt vekt på å utvikle en modell med få parametere. Tallgrunnlaget kan enkelt hentes ut fra kirkestatistikk og annen offentlig statistikk samt fra lønnsdata og regnskapsdata i kirkens egne lønns- og regnskapssystemer.
5. Ut fra delmål 5 bør altså fordelingsmodellen skape insentiver til å styrke gudstjenesteliv, til økt satsing på dåp og trosopplæring og kirkens samfunnsoppdrag, blant annet innenfor diakoni. Modellen er videre utformet slik at det er en rimelig sammenheng mellom de ressursene som fordeles og de oppgavene prestene er satt til å løse. Dette er nødvendig for å sikre rekrutteringen til prestedtjenesten. Resurser til trosopplæringen vil i hovedsak fordeles gjennom tilskuddsforvaltningen, og det legges ikke opp til endring av fordelingsnøkklene til trosopplæringen i denne modellen.

6. Modellen er utformet ved hjelp av regneark. Det er gjort beregninger med data fra ulike år og det er gjennomført simuleringer hvor de ulike parameterne er vektet forskjellig. Kirkerådet og bispedømmekontorene tok i bruk nye lønns- og regnskapssystemer i 2017. Det er derfor foreløpig ikke sammenlignbare data for flere årspersoder. Dette vil være tilgjengelig før modellen tas i bruk fra 2020. Særskilte forhold har vært drøftet med en liten ressursgruppe og på noen områder er det også innhentet innspill og råd fra ulike fagmiljøer i og utenfor kirken.
7. Rapporten/modellen har vært drøftet med stiftsdirektørene i flere møter. Videre vil den bli sendt på høring til bispedømmerådene før den framlegges for Kirkerådet og Kirkemøtet til behandling. Kirkerådets ledergruppe har vært løpende orientert om arbeidet underveis.

Avgrensning av modellen

Etter avtale med styringsgruppas leder tidlig i februar, har arbeidet i hovedsak vært konsentrert om fordeling av ressurser til prestatjenesten. Det har i den sammenheng vært jobbet særskilt med menighetsprestatjenesten isolert. I eget kapittel er spesialprestatjenesten og andre særskilte ordninger, omtalt nærmere. I oppsummeringen omtales også fordeling av ressurser til bispedømmenes administrasjon, nasjonalkirkelige organer, fellesfunksjoner for rettssubjektet Den norske kirke, samt tilskuddsforvaltningen.

Utfordringer i arbeidet. Innledningsvis i prosjektperioden var det utfordringer med nødvendige tilganger til systemer og det var nødvendig å måtte basere seg på data fra tidligere år. Utfordringen med dette var at regnskapene for perioden 2014 til 2016 ikke har egne data for prestatjenesten isolert. For å skille ut prestatjenesten spesielt, måtte analysene baseres på tall så langt tilbake som til 2013 eller tidligere. I februar 2018 ble regnskapene for 2017 klare. De nye regnskapssystemene hadde bedre kontoplaner som gav bedre oversikt enn tidligere.

En annen utfordring har vært å kunne skille mellom menighetsprestatjeneste og annen prestatjeneste slik at stillinger til spesialprestatjeneste, Døvekirken, Samisk kirkeliv etc. kunne holdes utenfor. Dette har vært spesielt krevende da det for hvert år opereres med mange ulike sett av stillingstall for det enkelte bispedømme. Dessuten er det ulik praksis mellom bispedømmene hvordan ting føres i regnskapet.

Årsrapportene for 2017 er brukt som datakilde sammen med statistikkheftet for 2017. Når det gjelder kirkestatistikken er det bare små avvik i tallgrunnlaget som ikke vil gi utslag i forhold til modellen. Men for regnskapet for 2017 er dette utfordrende fordi framstillingene i årsrapportene er så forskjellig fra bispedømme til bispedømme. Selv en standardrapport som «Nøkkeltall fra årsregnskapet er satt opp så ulikt at det ikke er mulig å sammenligne disse dataene fullt ut.»

Det har med andre ord medgått tid enn forventet til å finne fram til et sammenlignbart datagrunnlag. Effektiviserings-utvalget påpeker behovet for en mer ensartet regnskapsføring for rettssubjektet og de enkelte bispedømmekontorene og arbeidet i fordelingsprosjektet viser at dette er helt nødvendig.

Behov for omlegging av fordelingsnøkklene mellom bispedømmene.

Ved innføringen av nye ferie- og fridagsordning for prester i 2001, ble det opprettet 70 nye prestestillinger som kompensasjon. Også ved innføringen av ny tjenesteordning for proster i 2004 ble det opprettet noen nye stillinger for «å dekke hullet etter prostene». Siden den tid et det kun opprettet noen få enkeltstillinger og fordelingen fra departementet til bispedømmene har vært basert på samme mal hele perioden. Mange har uttrykt at departementets modell over tid ikke i tilstrekkelig grad har tatt hensyn til demografisk utvikling og endring i aktivitet.

Dette har ført til at bevilgningene til bispedømmene har skapt urimelige skjevheter i fordelingen av prestestillinger og i arbeidsmengden for prestene. Med utgangspunkt i kirkestatistikken for 2017 og antall prestestillinger i hvert enkelt bispedømme slik det framgår av Kirkerådets årsrapport for 2017, er det utarbeidet noen nøkkeltall som indikerer forskjeller i arbeidsmengde for prestene i de ulike bispedømmene. Dette framgår av tabellene og diagrammene nedenfor. Det må også understrekes at det internt i bispedømmene vil være forskjeller i arbeidsmengde for prestene,

Gudstjenester pr prest												
Bispedømme	Agder og Telemark	Bjergvin	Borg	Hamar	Møre	Nidaros	Nord-Hålogaland	Oslo	Stavanger	Sør-Hålogaland	Tunsberg	Snitt
Gudstj. søn-/helligd. P p	44,5	47,1	38,0	46,0	43,2	37,7	40,0	30,3	46,0	41,4	37,7	40,9
Andre gudstjenester p p	11,3	13,2	14,8	12,5	11,4	17,3	18,3	16,9	15,9	12,7	11,8	14,2
Gudstjenester i alt p p	55,8	60,3	52,8	58,6	54,6	55,0	58,3	47,2	61,9	54,1	49,5	55,1

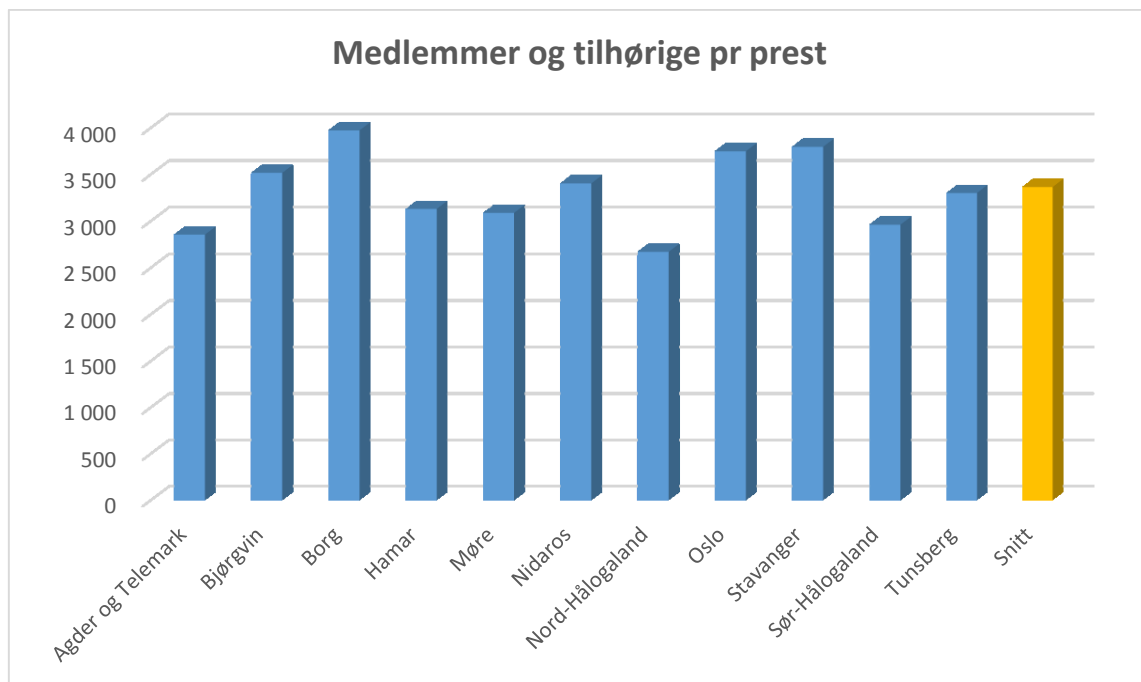
Tabellen, viser at prestene i Bjergvin, Hamar og Stavanger har flest for gudstjenester på søndag- og helligdager, mens Oslo, Nidaros og Tunsberg har færrest slike tjenester.

For totalt gudstjenestetall viser tallene at Bjergvin og Stavanger har over 60, mens Oslo og Tunsberg har under 50 gudstjenester pr prestestilling pr år.

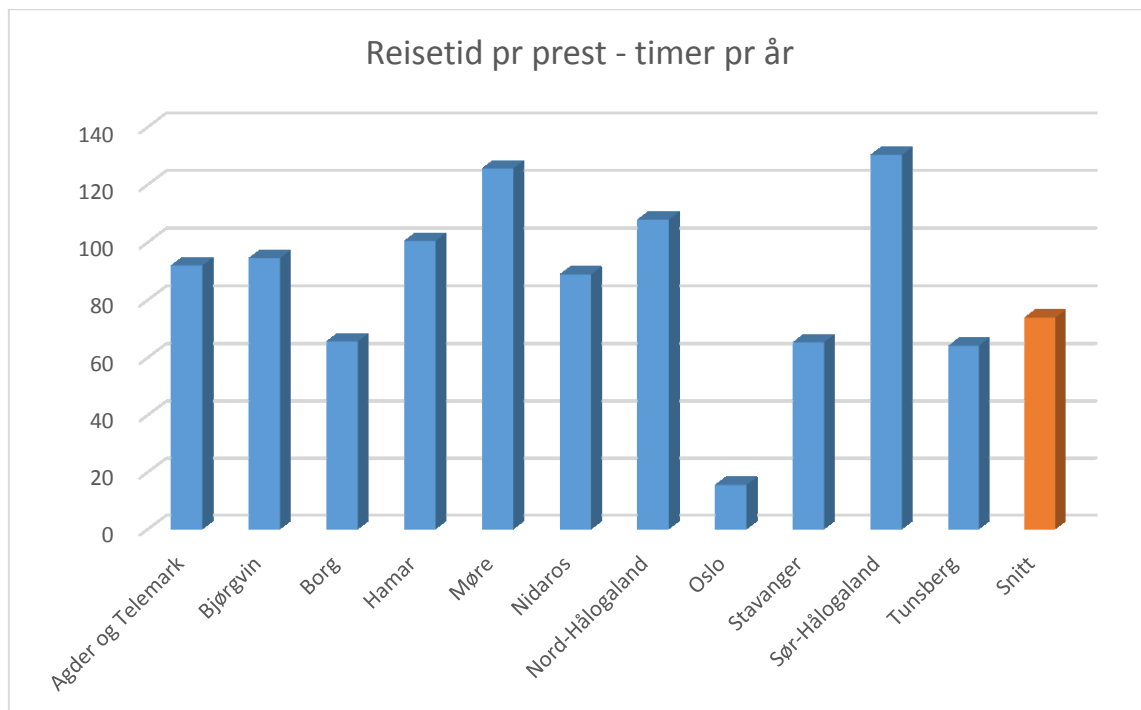
Kirkelige handlinger pr prest												
Bispedømme	Agder og Telemark	Bjergvin	Borg	Hamar	Møre	Nidaros	Nord-Hålogaland	Oslo	Stavanger	Sør-Hålogaland	Tunsberg	Snitt
Døpte pr. prest	25	32	28	23	30	29	22	25	37	24	23	27
Konfirmanter pr prest	26	38	38	30	36	34	26	23	42	29	29	32
Vigsel pr. prest	7	6	8	6	6	6	5	5	9	6	7	7
Gravferd pr.prest	30	31	36	38	31	31	27	31	31	33	36	32

Tabellen for kirkelige handlinger viser at prestene i Stavanger har flest dåp, konfirmanter og vigslar, mens Hamar har flest gravferder pr prest. Nord-Hålogaland har færrest dåp og gravferder, mens Oslo har færrest konfirmanter. Nord-Hålogaland og Oslo har også færrest kirkelige vigslar pr prest.

Diagrammet på neste side viser medlemstall pr. prestestilling i det enkelte bispedømme. Dette viser at Nord-Hålogaland og Agder og Telemark har færrest medlemmer pr. prestestilling, mens Borg, Stavanger og Oslo har flest medlemmer pr. prest.

Informasjonen ovenfor gir ikke et helhetlig bilde av prestenes arbeidsmengde, siden også reiseavstander har innvirkning på hvor lang tid som brukes på hver oppgave. Reisetid pr prest i de enkelte bispedømmer framgår av diagrammet nedenfor.

Dette diagrammet viser at det er store forskjeller bispedømmene mellom når det gjelder hvor mye tid prestene bruker på tjenestereiser. Det er derfor nødvendig at modellen inneholder parametere for reiser og antall enheter prestene skal betjene, i tillegg til kriterier for aktivitet og medlemstall.

Uavhengig av vektlegging av parametere, indikerer tallene ovenfor at det er behov for å gjennomgå fordelingen av ressurser mellom bispedømmene med henblikk på prestenes arbeidsmengde.

Tidligere modeller for beregning av ressurser til prestedtjenesten.

Prioritering av prestestillinger

Rundt tusenårsskiftet var det et stort arbeid på gang for å lage en modell for prioriteringer av prestestillinger og andre statsfinansierte stillinger. Ordningen den gang var at departementet fordelte stillingshjemler enkeltvis til bispedømmene. Kirkemøtet og bispedømmerådene hadde derfor behov for et godt grunnlagsmateriale for å begrunne kirkens behov for et betydelig antall nye stillinger. Kirkemøtet 2001 behandlet dette som referatsak KM 5.9/01.

Beregningsmodellen fra 2001 hadde følgende kriterier for beregning av prestestillinger:

Kriterier og normtall:

Kriterium 1: Folketall		
	Folketall	300 t/år + vekt 13%
Kriterium 2: Struktur og organisasjon		
	M.råd arbeid	50 t/år
	Pr sted	20 t/år
	komm	10 t/år
	F.råd arbeid	20 t/å
Kriterium 3: Gudstjenester / Kirkelige handlinger		
	Forord. gudstj.	8 t
	Andre gudstj.	5 t
	Dåpssamtaler	2 t
	Vigsel	4 t
	Gravferd	5 t

I tillegg var det egne kriterier for konfirmantundervisning, barnehager, grunnskoler og eldre over 67 år. Det var egne beregninger også for faglig og personlig utvikling for kjøring, og for prostetjenesten. Det var dessuten korrigeringsfaktorer for eneprester, kateketer, diakoner og for lokalt finansierte prestestillinger.

Denne modellen var oppgavefokuseret i det den beregnet behovet for prestedtjeneste med utgangspunkt i tidsforbruk og omgjorde det til stipulerte prestestillinger. Datagrunnlaget var helt ned på soknenivå noe som krevde en svært omfattende datainnsamling og et stort ajourholdsarbeid.

Hovedmålet med dette arbeidet var å dokumentere behov for nye prestestillinger over for departementet.

Når departementet få år senere gikk over fra en ordning med tildeling av stillingshjemler, til rammebudsjettering, ble denne modellen lagt vekk. Videre var det kirkepolitisk enighet om å prioritere full gjennomføring av trosopplæringsreformen og nødvendige ressurser til dette.

Den største innvendingen mot 2001-modellen har vært detaljeringsgraden og at den først og fremst var innrettet mot stillingshjemler.

En forenklet utgave av denne modellen har imidlertid vært brukt i flere bispedømmer for internbudsjettering.

«Vi deler prester»

I 2013 ble det nedsatt en arbeidsgruppe for å utvikle en ny modell for nasjonal ressursfordeling for prestedtjenesten. Utvalget avla en rapport i 2014 med navnet «Vi deler prester». Bakgrunnen for dette arbeidet var at det på mange år ikke var tildelt ressurser til nye prestestillinger og at den demografiske utviklingen og endringer i aktivitetsnivået i kirken, hadde skapt ulikheter bispedømmene imellom.

Modellen «Vi deler prester» bygger på prinsippet for bruk av arbeidstimer til ulike oppgaver omregnet til et gjennomsnittlig uketimetall. Følgende kriterier ble benyttet:

- Gudstjenester,
- Kirkelige handlinger
- Konfirmantundervisning
- Stabsmøter, kurs, studium og bønn, føring av reiseregninger, etc.
- Reise.

Det andre settet av kriterier var knyttet til:

- Medlemmer (generelt tilbud om aktiviteter til alle aldersgrupper)
- Trosopplæring (prestens deltakelse i trosopplæringstiltak)
- Ikke-medlemmer (arbeid rettet spesifikt mot ikke-medlemmer)
- Gudstjenestedeltakere (arbeid rettet spesifikt mot faste kirkegjengere)
- Menighetsråd, grunnleggende menighetsarbeid

Hvert kriterium ble tillagt vekt ut fra en gjennomsnittlig beregnet uketimetall

Også denne modellen hadde fradrag for statlige ressurser til kateketer og diakoner.

Beregning av gudstjenester i denne modellen la til grunn et stipulert gudstjenestetall basert på medlemmer knyttet til det enkelte prekensted. Dette var en meget detaljert beregning som ville kreve mye tid til ajourhold. Denne modellen hadde også som mål å kunne brukes til å allokere ressurser til det enkelte sokn. Det var også problemer med å skaffe tilstrekkelige data for beregning av reisetid/reiseutgifter.

Modellen som ligger til grunn for rapporten «Vi deler prester», beskriver omfanget og oppgavene i prestedtjenesten på en god måte. Beregningsmodellen baserer seg på innhenting av opplysninger på soknenivå/fellesrådsnivå og i noen tilfeller per gudstjenestested/kirke. Målsettingen med dette var at modellen skulle kunne brukes til å fordele prestestillinger på alle nivåer i kirken. Resultatet ble en svært detaljert modell, og innsamling og ajourhold av grunnlagsdata er meget tidkrevende. Dessuten gir noen av kriteriene så små utslag på fordelingen når man opererer på bispedømmenivå, at de med fordel kan fjernes.

Det kan også stilles spørsmål ved om modellens normering av gudstjenestetall kan oppleves å være en inngripen i biskopenes myndighet til å forordne gudstjenester.

Forslag til en ny og forenklet modell.

Som grunnlag for denne rapporten er det nå utarbeidet forslag til modell for fordeling av ressurser til **menighetspreste-tjenesten**. Siden det ikke har vært mulig å isolere utgiftene til preste-tjenesten i 2016 er det regnskapstall for 2017 samt tildeling og budsjettall for 2018, som er lagt til grunn som sammenligningsgrunnlag. Utgangspunktet for ressursfordelingen er koststed 4000 preste-tjenesten og det er trukket ut koststeder for spesialpreste-tjeneste m.v. Enkelte bispedømmer har ikke skilt ut kostnaden til disse tjenestene på egne koststeder, men fra disse er informasjon om spesialpreste-tjeneste innhentet særskilt. Siden regnskapstallene for 2017 inneholder særskilte overføringer i samband med forvaltningsreformen samt merutgifter og mindreforbruk, avviker disse fra en «normal tildeling.» Den endelige sammenligningen er derfor gjort i forhold til tildeling 2018 og bispedømmenes budsjetter for 2018, korrigert for spesialpreste-tjeneste og andre særskilte forhold som er tatt med i tildelingen for 2018

Når det gjelder kirkestatistikk som datagrunnlag i modellen, er det konsekvent benyttet tallene i statistikkheftet 2017. Her er det bare små avvik i forhold til tallene i årsrapportene og disse avvikene vil neppe gjøre utslag for fordelingen av ressurser.

Modellen har innarbeidet parametere for både geografi/reisetid, antall enheter og medlemstall. Aktivitet er innarbeidet med statistikkdata for gudstjenester og kirkelige handlinger. Det er også innarbeidet en parameter for storbyutfordringer/levetår.

Nærmere om de enkelte kriteriene:

Aktivitet - Gudstjenester og kirkelige handlinger.

Prestenes arbeid er for en stor del knyttet opp til såkalte må-oppgaver som gudstjenester, kirkelige handlinger og konfirmantundervisning. I rapporten «Vi deler prester» ble dette anslått til å utgjøre ca. 60% av prestenes arbeidstid. Beregningsmodellen har derfor lagt inn disse oppgavene som sentrale kriterier.

Det er tatt utgangspunkt i og beregnet tidsforbruk for gudstjenester kirkelige handlinger og konfirmantundervisning som følger:

- Gudstjeneste søndag- og helligdager 10 t.
- Andre gudstjenester 7 t
- Dåp (dåpssamtaler mm.) 1,5 t
- Vigselse 6 t
- Gravferd 8 t.
- Konfirmantundervisning 6 t pr konfirmant.

For konfirmantundervisningen ligger følgende til grunn: Konfirmantene skal ha 60 timer i løpet av et år. Dersom det i gjennomsnitt er 15 deltakere pr konfirmantklasse betyr dette 4 timer pr konfirmant. Inklusive en halv time til forberedelse av hver undervisningstime blir tallet 6 timer pr konfirmant.

Beregning basert på overnevnte kriterier gir følgende årstimetall for de ulike gruppene basert på kirkestatistikken for 2017:

- Gudstjeneste søndag- og helligdager 454 000 t.
- Andre gudstjenester 110 000 t.
- Kirkelige handlinger inkl. konfirmantundervisning. 592000 t

Totalt utgjør dette over 60% av det samlede disponible timetallet for menighetsprestene totalt sett.

Reisetid.

Hvor mye av prestenes arbeidstid som brukes på reise er også et aktuelt kriterium da dette viser forskjeller i prestenes tjeneste i spredtbygde og tettbygde strøk. Det er relativt enkelt å finne ut hvor mye tid prestene bruker i bil. Her er regnskapstallene for post 7100 Bilgodtgjørelse, lagt til grunn. Tallet er dividert med kilometersatsen på kr. 4,10, noe som gir antall kjørte kilometer. Jeg har lagt til grunn en gjennomsnittsfart på 60 km pr time. Dette gir et samlet timetall for bilkjøring på 81 000 timer i 2017.

For noen prester er medgått tid til ferjereiser og flyreiser også relevant. Refusjon for flyreiser har egen post i regnskapet (7141). Antall transaksjoner på denne posten er brukt som indikator på antall flyreiser. Siden de fleste transaksjonene gjelder flyreiser tur/retur, er beregnet tid satt til 4 timer pr flyreise. Dette omfatter både tid til sikkerhetskontroll innsjekking etc. samt selve flyturen.

I datasystemet for reiseregninger er utgifter til ferjereiser spesifisert. Herfra har en tatt ut en rapport for refunderte ferjebilletter/båttransport fordelt på koststeder. Vi forutsetter at hver transaksjon gjelder en reise. For noen ferjestrekninger betales det bare den ene veien. Dette gjelder først og fremst korte ferjestrekninger ut til øyer. Hver transaksjon for ferjereiser er stipulert til to timer.

Samlet utgjør beregnet reisetid og tid til gudstjenester og kirkelige handlinger i 2017, ca. 2/3 av tilgjengelig tid for menighetsprester. Disse kriteriene er derfor vektet med til sammen 67%, men vektet hver for seg.

Enheter som skal betjenes.

Antall enheter som skal betjenes påvirker prestenes tjeneste. Et tjenestested med mange menigheter innebærer flere møter i menighetsråd og kanskje også flere stabsfelleskap. Samtidig har det vært et mål å redusere antall små menigheter for å skape mer robuste menighetsfelleskap. Å bruke antall sokn eller fellesråd som kriterium for fordeling av ressurser, vil kunne virke negativt på en slik utvikling. Som alternativ har en derfor vakt å bruke **antall kirker** med som et kriterium for å måle antall enheter som skal betjenes. Begrunnelsen ligger i forutsetningen om at «*Den norske kirke skal være en landsdekkende kirke som er tilstede i alle lokalsamfunn*». Tall for antall kirker kan enkelt hentes utfra kirkebyggdatabasen.

Medlemstall

Antall medlemmer i kirken påvirker i stor grad prestenes arbeidsmengde til kirkelige handlinger. Oppfølging av enkeltmennesker i sjelsorg og til diakonale støtte er til en viss grad avhengig av medlemstallet, men her spiller også andre faktorer inn, så som levekår og sosiale forhold og kirkens rolle og plass i lokalsamfunnet.

Medlemstall totalt, med og uten tilhørende, fordelt på aldersgrupper, finnes enkelt i medlemsregisteret.

Storbyutfordringer.

Prestenes tjeneste i de store byene er vesentlig annerledes enn tjenesten i små lokalsamfunn hvor alle kjenner alle. Det har vært vurdert mange forskjellige parametere for hvordan storbyutfordringer og levekår skal innarbeides som kriterium i modellen.

En mulighet som har vært vurdert, er å bruke data som legges til grunn i **inntektssystemet for kommunene**. Dette var imidlertid så komplekst og omfattende at det ikke tilfredsstillte målsettingen om en enkel modell hvor datagrunnlaget er enkelt å innhente og ajourføre. Dette er derfor lagt til side.

Vi vet at medlemsandelen i kirken er lavest i de tettbygde strøkene og at det her ofte er de største gruppene innvandrere og flyktninger, samt de største sosiale utfordringene. Som et kriterium for dette feltet ble det derfor vurdert å bruke antall **ikkemedlemmer**. Imidlertid gjorde dette kriteriet relativt små utslag også i de store byene med mindre vi vektet dette så høyt at det gav urimelige utslag i spredtbygde områder. Det ble derfor arbeidet videre med å finne et bedre kriterium for kirkens storbyutfordringer.

Oslo bispedømmeråd har ved fordeling av ressurser innad i bispedømmet lagt til grunn

- Medlemstall, 67% vekting
- Innbyggertall, 33% vekting (13% dagens/20% fremtidig)

De har tidligere hatt en mer omfattende kriteriebruk, men deres erfaring er at kriteriet «kirkemedlemmer» i stor grad dekker ulike kriterier inn mot kirkelige handlinger.

Oslo bispedømme er relativt homogent bispedømme sett i forhold til resten av landet. En ensidig bruk av «Oslo modellen» vil derfor ikke fange opp geografiske og demografiske forskjeller i tilstrekkelig grad. Selv med en simulering hvor kriteriene i Oslo modellen ble vektet med 50% og reisetid ble vektet med 50%, gav helt opp mot 25% avvik i forhold til dagens fordeling for enkelte bispedømmer. Så store endringer i forhold til dagens fordeling synes urimelig og en har derfor ikke innarbeidet «Oslo modellen» som delkriterium i fordelingsmodellen.

Storbyutfordringene er ofte knyttet til levekår og at det er større sosiale forskjeller mellom folk. Ofte er det slik at en større andel av befolkningen i de store byene har lavere inntekt. SSB hadde tidligere en levekårsindeks. Denne ble imidlertid avviklet i 2009. SSB utarbeider nå blant annet årlig statistikk for «*Personer i privathusholdninger med årlig inntekt etter skatt per forbruksenhet under lavinntekt*» (Medianinntekt etter EU- og OECD-skala.)

Etter å ha jobbet mer med dette temaet sammen med ulike faggrupper har vi kommet til at denne indeksen vil være den beste parameteren for å beskrive omfanget av de sosiale utfordringene som kirken kan møte. Denne indeksen vil fange opp både innvandring, arbeidsledighet, uførhet enslige mødre og personer som lever på minstepensjon. Begrunnelsen for å bruke denne indeksen er beskrevet i notatet «Konsekvenser av fattigdom» som følger som vedlegg 1, til rapporten.

Særskilte forhold.

I tillegg til ordinær menighetspreste-tjeneste tildeles bispedømmene midler blant annet til studentprester, fengselsprester og andre spesialoppgaver.

Det er store forskjeller bispedømmene imellom når det gjelder fordeling av stillinger til spesialpreste-tjeneste. Oslo bispedømme har for eksempel oppgaver knyttet til betjening av døvemenighetene, videre har bispedømmene i nord ekstra ferie og permisjonsordninger som særskilte rekrutteringstiltak, og de tre nordligste bispedømmene har særskilte oppgaver i forhold til samisk kirkeliv.

Når det gjelder ekstra ferieuke og permisjoner samt ressurser til samisktalende områder, (dedikerte stillinger til tolketjeneste m.v.) er dette korrigert for i sammenligningsgrunnlaget og forutsatt innarbeidet i fordelingen som et særskilt tilskudd.

Dette tillegget er beregnet ut fra erfaringstall, tidligere tildelinger fra departementet og faktiske opplysninger om omfanget av ordningene fra Sør-Hålogaland og Nord-Hålogaland. I modellen er kostnadene til disse ordningene er beregnet til 11,8 mill. kroner.

Bevilgningen til Samisk kirkeråd er holdt helt utenfor modellen.

Lønnsutgifter til ordinær menighetspreste-tjeneste utenom disse særskilte ordningene og spesialpreste-tjenesten, er i budsjettene for 2018 beregnet til 894 mill. kroner.

Døvekirken

Døveprostiet er et landsdekkende prosti under Oslo bispedømme med en normalbemanning på 20,5 årsverk. Bevilgningene til Døvekirken gis i dag delvis som en del av rammetilskuddet til Oslo bispedømme og delvis som et tilskudd til Døvekirkens fellesråd. Oslo bispedømmeråds regnskaper for Døvekirken for 2017 har totale driftsutgifter på 15,4 mill. kroner. Av dette var det brukt 12,5 mill. kroner til lønnsutgifter.

Døvekirken sendte 8.juni 2018 søknad til Kirkerådet om å gjennomføre et prøveprosjekt om enhetlig ledelse. Parallelt med dette arbeides det med endring av budsjettreglementet for Den norske kirke ut med følgende utgangspunkt:

- Ta ut finansieringen av Døvekirkenes fellesråd fra tilskuddsgruppe 3 i budsjettreglementet og legge tildelingen til tilskuddsgruppe 1A slik det er med prostiet i dag
- Integre-re tildelingen til Døvekirken i sin helhet som en del av tildelingen til Oslo BDR med å øke fordelingsnøkkelen tilsvarende

Hvorvidt Døvekirken skal ha et eget øremerket tilskudd under tilskuddsgruppe 1A eller om midlene til Døvekirken inklusive bevilgningen på 11,4 mill. kroner som i dag fordeles til Døvekirkens fellesråd, skal inngå i rammetilskuddet til Oslo bispedømme, er ennå ikke avklart.

Med dette som utgangspunkt holdes bevilgningen til Døvekirken foreløpig helt utenfor fordelingsnøkklene i fordelingsprosjektet. Uansett løsning må bevilgningene til Døvekirken på en eller annen måte komme i tillegg til midlene til ordinær menighetspreste-tjeneste som fordeles etter fordelingsnøkkelen.

Andre spesialprester.

I rammetildelingen til bispedømmerådene inngår også bevilgninger til fengselsprester og studentprester. Av årsrapporten for Den norske kirke for 2017 framgår det at det er 67,5 spesialprester inklusive stillingene i Døvekirken. Enkelte bispedømmer har også integreringsprester

og pilegrimsprester. Utgifter spesialprestedstillingen er holdt utenfor fordelingsmodellen for menighetsprestedtjenesten. Det anbefales at Kirkerådet/kirkemøtet fastsetter en ramme for bevilgninger til spesialprestedtjenesten og at bevilgningene fordeles til bispedømmene etter egne fordelingsnøkler.

For studentprestedtjenesten er det naturlig å legge til grunn antall studiesteder og antall studenter ved offentlige høyskoler og universiteter. Flere bispedømmer har inngått samarbeidsavtaler med utdanningsinstitusjoner hvor disse deltar i finansieringen av studentprestedstillinger. Dette er et viktig bidrag til denne tjenesten.

For fengselsprestedtjenesten kan antall fengsler og antall soningsplasser benyttes som fordelingskriterium. Ved etablering av nye fengsler skjer opprettelse av nye stillinger i et nært samarbeide med Kriminalomsorgen og Justisdepartementet. Det er derfor viktig at fengselsprestedtjenesten organiseres og videreføres i henhold til de avtaler og forutsetninger som ligger til grunn for slikt samarbeid.

De fleste bispedømmene har også andre typer spesialprestedstillinger. Dette er f. eks sykehjemsprester, pilegrimsprester ungdomsprester. Dette er stillinger som helt eller delvis er finansiert utenfor rammetilskuddet fra Kirkerådet til bispedømmene og derfor ikke behandles særskilt i fordelingsnøkkel for menighetsprestedtjenesten.

Sykehusprester og feltprester finansieres og organiseres via de respektive fagdepartementenes budsjetter og inngår derfor ikke i budsjetttrammene til Den norske kirke. Biskopene har likevel et tilsynsansvar for disse stillingene.

Sammenstilling av fordelingsmodellen og vekting av kriterier.

For beregning av stillinger til menighetsprestetjeneste legges følgende kriterier til grunn:

- **Aktivitet.** (Omfanget av gudstjenester og kirkelige handlinger)
- **Medlemstall** (Personer tilhørende målgrupper som skal betjenes)
- **Geografiske forskjeller** (Medgått reisetid og antall enheter som skal betjenes)
- **Storbyutfordringer.** (Personer tilhørende husholdninger med lav lønn)
- **Særskilte forhold.** (Spesialprester og andre særskilte ordninger som gjelder for enkelte regioner er holdt utenfor fordelingsnøkkelen og tillegges etterpå)

Oversikten nedenfor viser vektingen av de ulike parameterne i modellen slik som beskrevet foran:

		Aktivitet	Annet
Kirkelig handlinger og konfirmantundervisning	30%	30%	
Medlemstall	15%		15%
Storbyutfordringer 10% (50/50)	5%		5%
Delsum medlemsrelaterte kriterier.	50%	30%	20%
Gudstjenester	30%	30%	
Reise	7%	7%	
Antall kirker	8%		8%
Storbyutfordringer 10% (50/50)	5%		5%
Delsum geografisk relaterte kriterier.	50%	37%	13%
Totalt	100%	67%	33%

Modellen er videre bygd opp slik at oppgaver relatert til medlemmer/målgrupper som skal betjenes, vektes med 50% og kriterier mest knyttet til geografi og steder som skal betjenes, vektes med 50%.

Beregning av medgått tid til gudstjenester og kirkelige handlinger og konfirmantundervisning og reise, viser at dette til sammen utgjør over 1 250 000 timer i 2017 eller ca. 2/3 av tilgjengelig tid for prester i menighetsprestetjeneste. Dette er prestens hovedoppgaver og det er derfor naturlig at vektingen i ressursfordelingen står i forhold til dette. Gudstjenester totalt vektes med 30% Kirkelige handlinger vektes med 30% og reiser med 7%.

Kirkelige handlinger og konfirmantundervisning er oppgaver delvis knyttet til medlemsmassen, mens gudstjenestetallet i større grad er et resultat av geografiske forhold. Reisetid og kirker som skal betjenes og er derfor gruppert sammen med disse.

Medlemstall er vektet med 15 og det er høyere enn i tidligere modeller. Når reise er vektet med 7 % på basis av medgått tid til reiser, er det naturlig å vekte steder som skal betjenes med 8% slik at de konkrete geografiparameterne til sammen vektes like mye som medlemstall. Antall kirker og antall sokn er begge geografikriterier. I enkelte områder har det imidlertid vært behov for å slå sammen sokn til større og mer robuste enheter. For at fordelingsmodellen ikke skal skape incentiver som kan hindre en slik utvikling, er det kun antall kirker som er innarbeidet som kriterium i modellen.

Storbyutfordringer er vektet med de resterende 10%. Denne parameteren inneholder både befolkningsmessige og geografiske elementer og er derfor fordelt likt på de to grupperingene i tabellen over. Dersom storbyutfordringer/levetår og medlemstall skulle vektet likt med 12,5% på hver, ville medlemstall veie mindre enn de geografiske parameterne. Dette er begrunnelsen for vektning av medlemstall på 15% og storbyutfordringer på 10%.

Beregning av lønn til menighetsprestedtjeneste sammenlignet med tildeling og budsjett 2018*

Modellen utviklet for å beregne **lønnskostnader til menighetsprestedtjeneste**.

Sammenligningsgrunnlaget er tildeling 2018 og budsjett 2018.

Sammenligningen med fordelingen og budsjettene for 2018 er gjort for å synliggjøre hvilke økonomiske konsekvenser bruk av modellen gir ved budsjett-tildelingen til det enkelte bispedømme. Fordelingsmodellen er utviklet for å kunne fordele midler til menighetsprestedtjeneste basert på de kriteriene som er nevnt ovenfor.

Sammenligningen nedenfor er gjort med utgangspunkt i bispedømmenes lønnsbudsjetter pr 01.08.2018, korrigert for:

- Spesialprestedtjeneste inklusive Døvekirken,
- Særskilte rekrutteringstiltak i nord,
- Tolketjeneste m.v. i samisktalende områder.
- Frikjøpsordninger for tillitsvalgte m.v. samt «Modumprester» og Olavsstipend.

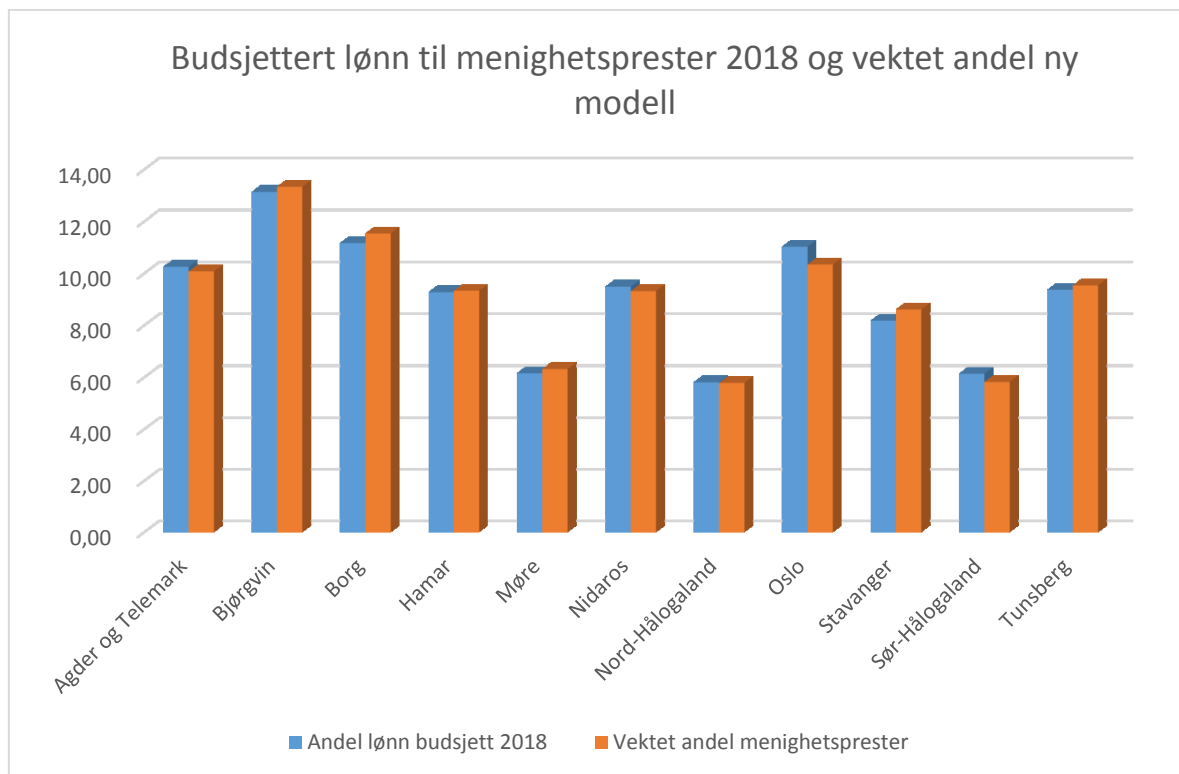
I 2018 er det budsjettet med ca. 894 mill. kroner til lønn m.v. til menighetsprester (korrigerede tall) og dette gir følgende fordeling mellom bispedømmene.

Bispedømme	Agder og Telemark	Bjergvin	Borg	Hamar	Møre	Nidaros	Nord-Hålogaland	Oslo	Stavanger	Sør-Hålogaland	Tunsberg
Andel lønn budsjett 2018	10,25	13,13	11,17	9,28	6,16	9,49	5,81	11,03	8,18	6,14	9,37

Dersom vi foretar en vektet fordeling, basert på overnevnte kriterier, gir denne følgende resultat:

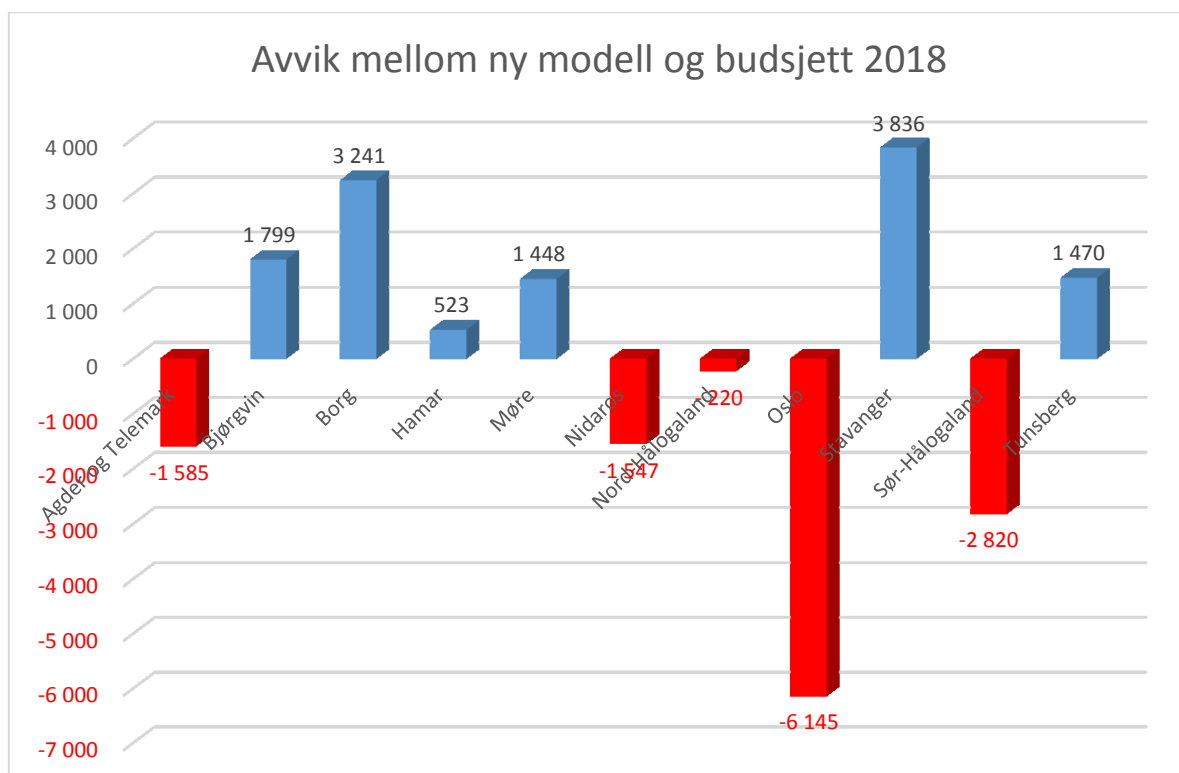
Bispedømme	Agder og Telemark	Bjergvin	Borg	Hamar	Møre	Nidaros	Nord-Hålogaland	Oslo	Stavanger	Sør-Hålogaland	Tunsberg
Vektet andel menighetsprester	10,08	13,33	11,53	9,33	6,32	9,32	5,79	10,34	8,61	5,82	9,53

Når vi fordeler den samlede lønnskostnaden etter modellutkastet og sammenligner det med de korrigerede lønnsbudsjettene for 2018 viser dette en fordeling slik det framgår av diagrammet på neste side:

De bispedømmene hvor den oransje søylen er høyest, skal etter ny modell ha større bevilgninger enn tildelingen i 2018, mens de bispedømmene hvor de oransje søylene er lavere enn de blå, vil få dersom beregningene i fordelingsmodellen legges til grunn.

Størrelsen på avvikene framgår av diagrammet nedenfor.

Dette diagrammet viser, ikke overraskende, at Oslo bør få reduserte tildelinger mens Borg, og Stavanger bør tildeles mer. I tillegg bør bevilgningene til Sør-Hålogaland reduseres noe, mens øvrige bispedømmer bare får mindre endringer.

Det understrekes at overnevnte er basert på en sammenligning med bispedømmenes budsjetter for 2018, korrigert for spesialprestatjeneste m.v og ikke spesifikt med tildelingen for 2018. Dette henger sammen med at det ikke er noen særskilt tildeling til menighetsprestatjeneste i gjeldende budsjettmodell. Videre må det presiseres at det i budsjettene til enkelte bispedømmer ikke er spesifisert utgifter til spesialprestatjenesten på egne koststeder. For noen bispedømmer brukes derfor kalkulerte tall for spesialprestatjenesten. Dette gjør sammenligningen noe usikker, og oppstillingen må derfor bare tolkes som en indikasjon på den trenden den nye fordelingsmodellen vil gi.

Resultatet i modellen er også sammenstilt med tilsvarende beregning av den vektete fordelingen i «Vi deler prester». Denne sammenligningen viser i hovedsak samme tendens. Men utslagene for de aller fleste bispedømmene vil være større.

Grunnen til det er at «Vi deler prester» brukte stipulerte tall for reisetid som var vesentlig høyere enn transaksjonstallene som nå er lagt til grunn. Videre opererte «Vi deler prester» med en stipulert gudstjenesteforordning som viste betydelige avvik fra det reelle gudstjenestetallet i kirkestatistikken.

Oppsummering

Foreliggende utkast til fordelingsmodell viser fordeling av lønnsmidler til menighetsprestatjenesten. Dette utgjør i budsjettene for 2018 nærmere 900 mill. kroner. Reiseutgifter på ca. 40 mill. kroner og andre driftsutgifter på ca. 43 mill. kroner kommer i tillegg. I tillegg kommer også utgifter til spesialprestatjenesten og særskilte rekrutteringstiltak i nord m.v., på til sammen 64 mill. kroner.

Når vi sammenligner resultatene i fordelingsmodellen for menighetsprestatjenesten med den samlede tildelingen til bispedømmene for 2018, gir den følgende resultat, forutsatt at det ikke gjøres endringer i øvrige deler av tildelingen.

Tildeling til bispedømmene i 2018 og stipulert tildeling etter ny modell	210 - Oslo	220 - Borg	230 - Hamar	240 - Tunsberg	245 - Grøvplassforvaltning	250 - Agder og Telemark	260 - Stavanger	270 - Bjørgvin	280 - Møre	290 - Nidaros	300 - Sør-Hålogaland	310 - Nord-Hålogaland	Tildeling til bispedømmene
Tildeling 1A korrigert for mer/mindreforbruk	147 226	121 093	106 986	106 491	-	116 037	95 729	145 656	73 608	114 109	80 639	84 463	1 192 038
Total tildeling 2018 korrigert for mer mindreforbruk	191 989	177 339	143 387	147 019	2 015	158 531	142 119	203 594	103 301	159 112	113 261	114 009	1 655 674
Beregnet tildeling tilskuddsgruppe 1A etter ny modell	141 080	124 335	107 510	107 961	-	114 451	99 565	147 454	75 057	112 563	77 819	84 243	1 192 038
Beregnet tildeling total tildeling etter ny model	185 844	180 580	143 910	148 489	2 015	156 945	145 955	205 393	104 749	157 565	110 441	113 789	1 655 674
Avvik mellom tildeling 2018 og tildeling etter ny model	-6 145	3 241	523	1 470	0	-1 585	3 836	1 799	1 448	-1 547	-2 820	-220	0
Fordelingsnøkkel 1A 2018	12,35	10,16	8,98	8,93	-	9,73	8,03	12,22	6,18	9,57	6,76	7,09	100,00
Fordelingsnøkkel 1A etter ny modell	11,84	10,43	9,02	9,06	-	9,60	8,35	12,37	6,30	9,44	6,53	7,07	100,00
Fordelingsnøkket total tildeling 2018	11,60	10,71	8,66	8,88	0,12	9,57	8,58	12,30	6,24	9,61	6,84	6,89	100,00
Fordelingsnøkket total tildeling etter ny modell	11,22	10,91	8,69	8,97	0,12	9,48	8,82	12,41	6,33	9,52	6,67	6,87	100,00

En mer detaljert tabell som viser effekten av den nye fordelingsmodellen for ressurser til menighetsprestatjenesten, sammenlignet med tildelingen til bispedømmene i 2018, følger som vedlegg 2, til rapporten. Selv om trenden er klar, viser utkastet til ny fordelingsmodell for menighetsprestatjenesten, marginale endringer i fordelingsprosentene for tilskuddsgruppe 1A og for samlet tildeling til bispedømmene.

Det foreslås at fordelingsmodellen benyttes til å fordele bevilgninger til **lønnsmidler til menighetsprestatjenesten**. Lønnsutgifter til studentprester og fengselsprester beregnes særskilt med basis i regnskapene for de tre siste årene og fordeles etter en fordelingsnøkkel hvor antall institusjoner vektet 1/3 og antall plasser/studenten teller 2/3. Det må videre foretas en

skjønsmessig vurdering av fordelingen som sikrer at inngåtte avtaler med om tildelte stillinger blir ivaretatt. For å kunne beregne effekten av en slik fordelingsmodell for spesialprestatjenesten må det gjøres en detaljert gjennomgang av regnskapstall og bemanningsoppgaver som sikrer en rett fordeling mellom menighetsprestatjeneste og spesialprestatjeneste.

Reiseutgiftene til prestatjenesten er svært forskjellige i de ulike bispedømmene. Totalsummen på ca. 40 mill. kroner er relativt beskjeden i den store sammenhengen, men for enkelte bispedømmer er dette en betydelig utgift. Det foreslås derfor at reiseutgiftene fordeles på basis av gjennomsnittlige utgifter de siste tre årene.

Det samme foreslås for postgruppen andre driftsutgifter. Alternativt kan andre driftsutgifter fordeles etter samme nøkkel som midlene til menighetsprestatjeneste.

Organiseringen av administrative funksjoner ved bispedømmekontorene og i Kirkerådet samt tilskuddsforvaltning har vært behandlet av Effektiviseringsutvalget. Arbeidet med å iverksette resultatene av dette arbeidet er nå i startfasen. Videre er det en forutsetning at også organiseringen rådgivningsfunksjonene også skal opp til vurdering. Bevilgningen til administrasjon og rådgivning samt til tilskuddsordningene er derfor holdt helt utenfor forslaget til endringer av fordelingsnøkklene og må behandles særskilt i budsjettbehandlingen som følge av planlagte og pågående prosesser.

For budsjettbehandlingen for 2020 kan altså følgende modell legges til grunn for fordelingen mellom bispedømmene når det gjelder prestatjenesten:

Lønnsmidler til menighetsprestatjeneste	Fordeles etter nøkkel i fordelingsmodellen.
Lønnsmidler til spesialprestatjeneste	Fordeles etter egen fordelingsnøkkel sammen med skjønsmessige vurderinger.
Reiseutgifter til prestatjenesten	Fordeles etter gjennomsnittlig forbruk på postgruppen de siste tre år
Andre driftskostnader til presteskaper	Fordeles etter gjennomsnittlig forbruk på postgruppen de siste tre år, alternativt etter samme fordelingsnøkkel som lønnsmidler til presteskaper.

Det foreslås videre at tilskuddsgruppe 1 for framtiden bør ha følgende innretning:

Sum bevilgning til presteskaper	Skilles ut som egen bevilgning i tilskuddsgruppe 1 A og størrelsen fastsettes av Kirkemøtet ved budsjettbehandlingen.
Utgifter til administrative funksjoner og rådgivning ved bispedømmekontorene, sentralkirkelige organer (Kirkerådet m.v) inklusive utgifter til demokratiske beslutningsorganer.	Skilles ut som egen bevilgning i tilskuddsgruppe 1 A og størrelsen fastsettes av Kirkemøtet ved budsjettbehandlingen. Fordelingen av midlene fastsettes på basis av pågående omorganiseringsarbeider.
Tilskuddsmidler til trosopplæring og diakoni m.v	Videreføres som egen bevilgning i tilskuddsgruppe 1 B og størrelsen fastsettes av Kirkemøtet ved budsjettbehandlingen. Fordeles fortsatt etter egne fastsatte kriterier.

Tormod Stene Hansen 31.08.2018.

Vedlegg 1: Sammenstilling av tildeling til bispedømmene i 2018 og stipulert tildeling etter ny model													Hele 100 kroner	
	210 - Oslo	220 - Borg	230 - Hamar	240 - Tunsberg	245 - Gravplassforvaltning	250 - Agder og Telemark	260 - Stavanger	270 - Bjørgvin	280 - Møre	290 - Nidaros	300 - Sør-Hålogaland	310 - Nord-Hålogaland	Tildeling til bispedømmene-rådene	
Tildeling til bispedømmene i 2018 og stipulert tildeling etter ny modell														
Tildeling 2018 tilskuddsgruppe 1A	151 397	124 560	106 851	107 190	-	115 555	100 191	145 976	74 922	116 077	78 435	83 895	1 205 050	
Mer/mindreforbruk 2017 tilskuddsgruppe 1A	4 171	3 467	-135	699		-482	4 462	320	1 314	1 968	-2 204	-568	13 012	
Tildeling 1A korrigeret for mer/mindreforbruk	147 226	121 093	106 986	106 491	-	116 037	95 729	145 656	73 608	114 109	80 639	84 463	1 192 038	
Tildeling 2018 Ovf-tilskudd	576	696	783	638	-	689	557	875	502	723	532	574	7 145	
Tildeling 2018 budsjettgruppe 1B	43 376	53 656	35 308	38 420	-	40 644	45 901	57 412	29 900	43 954	31 401	29 489	449 462	
Mer/mindreforbruk 2017 tilskuddsgruppe 1B	-388	380	568	-727		-10	882	853	908	521	64	522	3 573	
Tildeling 1B korrigeret for mer/mindreforbruk	43 764	53 276	34 740	39 147	-	40 654	45 019	56 559	28 992	43 433	31 337	28 967	445 889	
Sum annet	423	2 274	878	742	2 015	1 150	814	505	198	847	753	5	10 603	
Total tildeling 2018 1. korrigererte tildelingsbrev	195 772	181 186	143 820	146 991	2 015	158 039	147 463	204 767	105 523	161 601	111 121	113 963	1 672 259	
Sum mer/mindreforbruk	3 783	3 847	433	-28	-	-492	5 344	1 173	2 222	2 489	-2 140	-46	16 585	
Total tildeling 2018 korrigeret for mer mindreforbruk	191 989	177 339	143 387	147 019	2 015	158 531	142 119	203 594	103 301	159 112	113 261	114 009	1 655 674	
Budsjettert lønn menighetsprestetjeneste 2018	98 588	99 834	82 926	83 756		91 673	73 119	117 380	55 042	84 822	54 882	51 937	893 959	
Beregnet lønn menighetsprestetjeneste ny modell	92 443	103 075	83 449	85 226		90 088	76 955	119 179	56 490	83 275	52 062	51 717	893 959	
Beregnet tildeling tilskuddsgruppe 1A etter ny modell	141 080	124 335	107 510	107 961	-	114 451	99 565	147 454	75 057	112 563	77 819	84 243	1 192 038	
Beregnet tildeling total tildeling etter ny model	185 844	180 580	143 910	148 489	2 015	156 945	145 955	205 393	104 749	157 565	110 441	113 789	1 655 674	
Avvik mellom tildeling 2018 og tildeling etter ny model	-6 145	3 241	523	1 470	0	-1 585	3 836	1 799	1 448	-1 547	-2 820	-220	0	
Fordelingsnøkkel 1A 2018	12,35	10,16	8,98	8,93	-	9,73	8,03	12,22	6,18	9,57	6,76	7,09	100,00	
Fordelingsnøkkel 1A etter ny modell	11,84	10,43	9,02	9,06	-	9,60	8,35	12,37	6,30	9,44	6,53	7,07	100,00	
Fordelingsnøkket total tildeling 2018	11,60	10,71	8,66	8,88	0,12	9,57	8,58	12,30	6,24	9,61	6,84	6,89	100,00	
Fordelingsnøkket total tildeling etter ny modell	11,22	10,91	8,69	8,97	0,12	9,48	8,82	12,41	6,33	9,52	6,67	6,87	100,00	

Vedlegg 2

Begrunnelse for fattigdom som leveårsindikator på diakoni

Hvorfor fungerer tall for relativ fattigdom og barnefattigdom som indikator for fordelingsnøkkel innen diakoni:

Konsekvenser av fattigdom

Regjeringen skrev i 2001 følgende om konsekvenser av fattigdom i Norge¹

Det å være fattig betyr å ha så lavt utkomme (egen inntekt eller forsørgelse) at i det betydelig grad begrenser ens livsutfoldelse og deltakelse i samfunnet. Det er tungtveiende grunner for å forstå fattigdom som *relativ forarming* (deprivasjon): *"Folk er fattige hvis de ikke kan oppnå – helt eller delvis – de livsbetingelsene som gjør dem i stand til å fylle vanlige roller, inngå i gjengse sosiale forbindelser og ellers oppføre seg slik det forventes av dem, i egenskap av være medborgere i samfunnet"* (Townsend 1979, 1993: 36).

Fattigdom handler om manglende muligheter for å leve et liv i verdighet, selvrespekt og likeverdighet med andre. I et land som Norge framstår ikke fattige mennesker som en enhetlig, tydelig og synlig gruppe av befolkningen. Det er heller ingen enkel og felles årsak til at et mindretall av befolkningen er fattige. Rett nok kan det kan pekes på grupper som har en større risiko enn andre å bli fattige, men selv innen disse gruppene er langt fra alle fattige (for eksempel enslige forsørgere og deres barn, kronisk syke, funksjonshemmede, medlemmer av etniske minoriteter, langtidsledige, osv.).

Fattigdom rammer noen grupper mer enn andre: ²

- Unge enslige, enslige forsørgere, par med små barn og familier med tre eller flere barn, innvandrere, langtidsledige, langtidssyke og mottakere av sosialhjelp
- Pensjonister, blant annet alderspensjonister som bor alene
- Innvandrere med ikke-vestlig bakgrunn (denne gruppen er sterkt overrepresentert blant personer med langvarig lav inntekt)
- Personer med psykiske lidelser

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/fattigdom-og-tiltak-mot-fattigdom-i-norg/id105713/>

² <https://ndla.no/nb/node/68492?fag=36>

Fattigdom handler ikke bare om mangel på klær, mat og så videre. Fattigdom får andre konsekvenser, som også er sterkt knyttet til helse³.

Ett eksempel er manglende muligheter for å delta sosialt, på lik linje med resten av samfunnet. Barn, unge og voksne trenger relasjoner med jevnaldrende for å ha et godt liv.

Mangel på mulighet til å delta i organiserte aktiviteter som for eksempel idrett, med dertil tilhørende tap av relasjon, læring og identitetsutvikling.

Ensomhet og opplevelse av utenforskap kan være en konsekvens av fattigdom. Stadig flere voksne, barn og unge føler seg utenfor som følge av dårlig økonomi. Ungdom fra lavere sosiale lag mangler i større grad fortrolige venner enn andre, og er også mer utsatt for mobbing.

Familier med lav inntekt opplever oftere enn andre å måtte flytte vekk fra sitt nærmiljø. De bor ofte dårligere og trangere enn andre, og de bor sjeldnere i en bolig som familien eier selv. Barnefamilier som bor i kommunale utleieboliger har ofte dårlig bostandard, og noen har bomiljøer som oppleves utrygge for barn.

Det er en signifikant sammenheng mellom dårlig familieøkonomi og psykiske helseproblemer hos barn. Jo høyere inntekt og utdanning blant foreldrene, jo lavere er skåren på symptomer for psykiske plager. Foreldres utdanningsnivå og familiens inntekt påvirker flere forhold knyttet til psykisk helse, som følelsesmessige problemer, adferd, hyperaktivitet og problemer med samhandling med jevnaldrende.

Samlivsbrudd kan føre til fattigdom som igjen fører til dårligere psykisk helse, både pga. samlivsbruddet, men også pga. fattigdommen.

Det å leve i fattigdom som barn kan ha konsekvenser for situasjonen her og nå, men også for fremtidige muligheter. Barn som vokser opp i husholdninger med lave inntekter, har økt sannsynlighet for selv å få lav inntekt når de blir voksne.⁴

Kirkens diakoni i møte med fattigdom

Menighetsdiakoni handler om nestekjærlighet, inkluderende felleskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet. Menighetens omsorgstjeneste skal særlig komme mekanismer i møte som motvirker menneskers mulighet til å leve sine liv i verdighet, selvspekt og likeverdighet. Det preger flere sider av menighetens arbeid:

I barne- og familiearbeidet gjelder regelen: *Alle skal med*. Det betyr at økonomi ikke skal være avgjørende for at en familie kan delta på kor, aktiviteter, fellesmiddager etc.

Det samme gjelder **ungdomsarbeidet**: ungdomskafeer, kor og band, helgeturer, konfirmantarbeid – er det noen som ikke har råd til å være med, har menighetene støtteordninger. Utstyr til å spille musikk og delta i aktiviteter er gratis.

³ <http://www.hioa.no/Forskning-og-utvikling/Hva-forsker-HiOA-paa/Forskning-og-utvikling-ved-Fakultet-for-samfunnsvitenskap/Sosialforsk/Sosiale-ulikheter-i-helse/Hovedrapport>

⁴ <http://bestill.bufdir.no/pub/oppvekst/barnefattigdom>

Voksentilbud: Samtalegrupper ved samlivsbrudd, sorggrupper og andre gruppetilbud har lav, sponset eller ingen påmeldingsavgift. Det samme gjelder fellesskapsbyggende tilbud som menighetsweekender, turer og andre tilbud. Kirkelige medarbeidere tilbyr sjelesorg og andre samtaler, hvor ventetiden er kort og hvor samtalene er kostnadsfrie. Menighetene organiserer besøkstjeneste og driver individuell oppfølging av enkeltpersoner.

I **gudstjenesten** og i forbindelse med **kirkelige handlinger**, er det et fokus på at fattigdom ikke skal være til hinder for deltagelse, men tvert imot understreke mennesker likeverd og rett til deltagelse.

Nettverksarbeid: den lave kostnaden på aktivitetene i menighetene betyr at mennesker med ingen eller lav inntekt kan bygge nettverk, også med mennesker med høyere inntektskilder. Enslige, eldre, uføre og arbeidsledige deltar på lik linje med høyinntektsfamilier og enkeltpersoner. Det samme gjelder ved nattverdsbordet i gudstjenesten. Der er alle like.

Helsefremmende effekt: det faktum at man kan delta i sorg og samtalegrupper og enkeltsamtaler, samt delta i miljøaktiviteter, forebygger isolering, depresjon og sykdom.

Kirkens diakonale tjeneste har særlig fokus på barn og unge, innvandrere/flyktninger, arbeidsledige, eldre, uføre og mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Det er en klar sammenheng mellom at menigheten har diakon og at menigheten har tilbud til for eksempel flyktninger og samarbeider med helse og sosialetaten.⁵

Sigrid Flaata 09.05.2018.

⁵ <https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/98551>
https://kirken.no/globalassets/kirken.no/aktuelt/filer-2018/rapport_diakoni_2018.pdf

Fra: Hans Øyvind Hvidsten
Sendt: 20. september 2018 15:27
Til: Alle Biskoper; BDR Postmottak Alle
Emne: Høring om ny fordelingsnøkkel mellom bispedømmerådene

Vi viser til utsendt høringsbrev vedlagt rapport om ny fordelingsnøkkel mellom bispedømmerådene vedlagt rapport fra fordelingsprosjektet.

Det er oppdaget en feil i rapporten. På side 3 i rapporten står det: «I komiteens innstilling og vedtak i KM sak 5/17 bes Kirkerådet komme med en orientering om prosessen med arbeidet med forslag til endringer.»

Riktig henvisning er sak KM 07/17 om Kirkemøtets fordeling av midler for 2018 og orientering om budsjett for 2017.

Mvh

Hans Øyvind Hvidsten
Seniorrådgiver – utreder
Kirkerådet

Tlf: 23081226
Mobil: 90682901
E-post: hh454@kirken.no
www.kirken.no

DEN NORSKE KIRKE - CHURCH OF NORWAY
Kirkerådet - National Council

Fra: Hans Øyvind Hvidsten
Sendt: 20. september 2018 15:31
Til: Alle Biskoper; BDR Postmottak Alle
Emne: RE: Høring om ny fordelingsnøkkel mellom bispedømmerådene

Viser til epost under. Tilsvarende henvisning til sak gjelder også høringsspørsmål nr. 1.

Mvh

Hans Ø Hvidsten

From: Hans Øyvind Hvidsten
Sent: Thursday, September 20, 2018 3:27 PM
To: Alle Biskoper ; BDR Postmottak Alle
Subject: Høring om ny fordelingsnøkkel mellom bispedømmerådene

Vi viser til utsendt høringsbrev vedlagt rapport om ny fordelingsnøkkel mellom bispedømmerådene vedlagt rapport fra fordelingsprosjektet.

Det er oppdaget en feil i rapporten. På side 3 i rapporten står det: «I komiteens innstilling og vedtak i KM sak 5/17 bes Kirkerådet komme med en orientering om prosessen med arbeidet med forslag til endringer.»

Riktig henvisning er sak KM 07/17 om Kirkemøtets fordeling av midler for 2018 og orientering om budsjett for 2017.

Mvh

Hans Øyvind Hvidsten
Seniorrådgiver – utreder
Kirkerådet

Tlf: 23081226
Mobil: 90682901
E-post: hh454@kirken.no
www.kirken.no

 DEN NORSKE KIRKE - CHURCH OF NORWAY
Kirkerådet - National Council

DEN NORSKE KIRKE

Stavanger bispedømmeråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Gunnar Rønnestad	401	18/04592-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
	Stavanger bispedømmeråd 2017-2019	19.10.2018

Oppnevning av valgråd for bispedømmerådsvalget 2019

Saksorientering

Bispedømmerådet skal oppnemna eit valråd. Valrådet styrer valet til bispedømmerådet og Kyrkjemøtet.

Valreglane § 1-3 seier følgjande om valrådet:

Til å styre valgene oppnevner bispedømmerådet i god tid før valget et valgråd på fem medlemmer og to varamedlemmer. Det bør tilstrebes god aldersfordeling, lik kjønnsfordeling og kirkepolitisk bredde ved oppnevningen. Daglig leder eller den vedkommende utpeker, er sekretær for valrådet.

I valrådet skal det vera fem medlemmar og to varamedlemmar. I valreglane blir det stilt krav om å tilstreba lik kjønns- og aldersfordeling og kyrkjepolitisk breidde i valrådet.

Møteplanen for bispedømmerådet gjer det mogleg å foreta endeleg oppnemning av valråd i bispedømmerådsmøtet 12. desember, utan at det skadar planlegging og gjennomføring av valet. Tvert imot gjer det ein god totrinnsprosess mogleg, der bispedømmerådet nå kan leggja føringar for kven som skal sitja i valrådet og så oppnemna rådet i neste møte.

Valrådet har inga politisk rolle i valet, men skal nettopp passa på at valet blir så kyrkjepolitisk nøytraltog ope som mogleg, og skjer i tråd med valreglane. Derfor er det viktig å finna medlemmar av valrådet som har evne og vilje til å skilja eigne politiske standpunkt frå valarbeidet, men legg til rette for at politiske spørsmål blir avgjort av veljarane.

Ei av dei viktige oppgåvene for valrådet er å utforma spørsmål om aktuelle kyrkjelege forhold som alle kandidatar må svara på. Som medlemmar av valrådet er det derfor naturleg å ønska seg personar som har evne til å setja seg inn i demokratiske prosessar og som har interesse for og god kjennskap til kyrkja.

Medlemmar av bispedømmerådet er ikkje utelukka frå å sitja i valrådet. Viss bispedømmerådet skulle ønska å vera representert, er det mogleg. Det vil i tilfelle vera klokt at det er nokon som ikkje

ser fors eg attval som sit i valrådet, for å unngå at det blir stilt spørsmål ved om ein kandidat har påverka valet.

Administrasjonen ser for seg at medlemmar av valrådet kan rekrutterast frå følgjande grupper:

- medlemmar av bispedømmerådet
- tidlegare medlemmar av bispedømmerådet
- tidlegare kandidatar ved bispedømmerådsval
- personar foreslått av kyrkjelydane lokalt
- tidlegare medlemmar av valrådet
- prostar eller prestar
- andre kyrkjeleg tilsette

Bispedømmerådet og Kyrkjemøtet består av leke representantar, ein prest og ein lek kyrkjeleg tilsett.

Valrådet bør ha representantar frå alle tre gruppene. Dei lek kyrkjeleg tilsette som har arbeidd direkte med kyrkjeval har ein inngåande kjennskap til kyrkjeval som valrådet tidlegare har hatt god nytte av. Nokre bispedømme har hatt høgare representasjon av tilsette enn det som har vore vanleg i Stavanger, der me har hatt eit fleirtal av leke.

Administrasjonen foreslår likevel å halda på eit fleirtal av leke i valrådet, og foreslår følgjande samansetjing:

- Tre leke representantar
 - Eit medlem eller tidlegare medlem av bispedømmeråd
 - Eit anna medlem eller tidlegare kandidat ved bispedømmerådsval
 - Ein representant frå ungdomsrådet eller frå yngre soknerådsmedlemmar i bispedømmet
- Ein lek kyrkjeleg tilsett, med vararepresentant
- Ein prest eller prost
- Ein vararepresentant til, frå ei av gruppene i valet.

Forslag til vedtak

Stavanger bispedømmeråd bed administrasjonen rekruttera og foreslå medlemmar til valrådet i tråd med føringane i saksframlegget og samtalen i møtet.

DEN NORSKE KIRKE

Stavanger bispedømmeråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Gunnar Rønnestad	211	18/04235-8	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
	Stavanger bispedømmeråd 2017-2019	19.10.2018

Anmodning om delegasjon av myndighet til å tilsette sokneprest i Karmøy prosti med Torvastad sokn som tjenestested

Saksorientering

Stillingen som sokneprest i Karmøy prosti med Torvastad sokn som tjenestested er lyst ledig. Etter søknadsfristens utløp er det to søkere til stillingen. Begge søkerne er innkalt til intervju på mandag 22. oktober 2018.

Det var planlagt tilsetting i bispedømmerådsmøtet 7. november 2018. På grunn av liten saksmengde og antallet ekstramøter på grunn av bispenominasjonen, vil dette møtet kunne bli avlyst. Dette er drøftet med bispedømmerådets leder.

Nåværende sokneprest i Torvastad, Anne Netland, fratrer stillingen 1. januar 2019. Derfor vil det være lite gunstig med tilsetting i desembermøtet. Tiltredelse for ny prest kan da bli 1. april 2019.

Hvis det gjøres tilsetningsvedtak i oktober eller november, kan tiltredelse for ny sokneprest bli 1. februar eller 1.mars.

Stiftsdirektøren anmoder bispedømmerådet om delegasjon til å foreta denne tilsettingen. Dette for at tilsetningsvedtak skal kunne gjøres så tidlig som mulig.

Forslag til vedtak

Stavanger bispedømmeråd delegerer myndighet til stiftsdirektøren til å tilsette sokneprest i Karmøy prosti med Torvastad sokn som tjenestested.

Dette punktet i sakslisten er begrenset.